

INFORME DE
CONJUNTURA ECONÒMICA

del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

4t TRIMESTRE 2022

Informe elaborat per la
Càtedra per al Foment de la Innovació Empresarial
Grup de Recerca d'Indústria i Territori

CÀTEDRA
INNOVACIÓ
EMPRESA

Grit Grup de
Recerca
d'Indústria
i Territori

 cambraReus

 Cambra
Tarragona

 Cambra de Comerç
de **TORTOSA**

 Cambra de Comerç
de **Valls**

Amb el suport de:

Diputació Tarragona

INFORME DE
CONJUNTURA ECONÒMICA

del Camp de Tarragona
i de les Terres de l'Ebre

4t TRIMESTRE 2022

ÍNDEX

1. L'economia mundial	3
2. Les economies espanyola i catalana	5
3. L'economia del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre	7
4. La dinàmica demogràfica	8
5. L'ocupació i l'atur	10
6. La contractació laboral	14
7. Les afiliacions a la Seguretat Social	16
8. La dinàmica empresarial	18
9. L'activitat turística	22
10. Altres indicadors d'activitat: el port de Tarragona i l'aeroport de Reus	26
11. La variació de preus de consum	29
12. El finançament de l'economia	31
13. El comerç amb l'exterior	34
14. Una visió de l'economia de la zona en cinc punts	38

1. L'economia mundial

L'economia mundial ha tancat l'exercici de 2022 amb un creixement estimat del PIB del 3,4%. Aquest creixement ha estat relativament baix per la disminució de l'activitat en l'economia xinesa i pels efectes globals de la guerra d'Ucraïna. El creixement en les economies avançades ha disminuït fins a un 2,7% davant d'unes estimacions del 5% per a 2021. A la zona euro, la variació ha estat del 3,5%, impulsada pel creixement dels països del sud davant del fre de l'economia alemanya. A escala mundial, es preveu que la inflació disminueixi i passi del 8,8% del 2022 a un 6,6% el 2023 i a un 4,3% el 2024, uns nivells encara superiors a la pre pandèmia (al voltant del 3,5%).

El pronòstic per a 2023 és lleugerament superior a l'informe de l'octubre de 2022, ja que estima un creixement superior (0,2%) a escala mundial. Però per al Fons Monetari Internacional (FMI) aquest creixement és molt inferior a la mitjana històrica de 2000-2019, que es va situar en un 3,8%. Així, l'augment de les taxes d'interès, la guerra d'Ucraïna, els efectes de la COVID-19 en la reordenació dels subministraments i les mesures de la Xina per la seva contenció han il·lustrat l'activitat econòmica en aquest exercici.

L'economia mundial ha tancat l'exercici de 2022 amb un creixement estimat del PIB del 3,4%.

Quadre 1. Variació interanual del PIB (%).

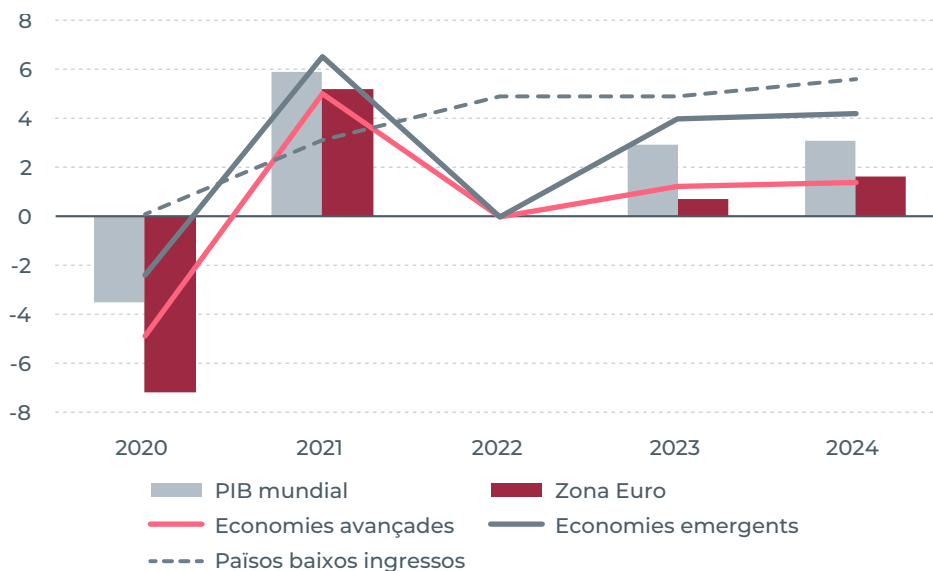
	Estimació (%)			Projecció (%)	
	2020	2021	2022	2023	2024
PIB mundial	-3,5	5,9	3,4	2,9	3,1
Economies avançades	-4,9	5,0	2,7	1,2	1,4
EUA	-3,4	5,6	2,0	1,4	1,0
Japó	-5,1	1,6	1,4	1,8	0,9
Regne Unit	-10,0	7,2	4,1	-0,6	0,9
Zona Euro	-7,2	5,2	3,5	0,7	1,6
Alemanya	-5,4	2,7	1,9	0,1	1,4
França	-9,0	6,7	2,6	0,7	1,6
Itàlia	-9,2	6,2	3,9	0,6	0,9
Espanya	-11,1	4,9	5,2	1,1	2,4
Economies emergents	-2,4	6,5	4,3	4,0	4,2
Xina	2,3	8,1	3,0	5,2	5,2
Índia	-8,0	9,0	6,8	6,1	4,5
Rússia	-3,6	4,5	-2,2	0,3	2,1
Brasil	-4,5	4,7	3,1	1,2	1,5
Mèxic	-8,5	5,3	3,1	1,7	1,6
Aràbia Saudita	-3,9	2,9	8,7	2,6	3,4
Nigèria	-3,2	3,0	3,0	3,2	2,9
Sudàfrica	-7,5	4,6	2,6	1,2	1,3
Països baixos ingressos	0,1	3,1	4,9	4,9	5,6

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'FMI (Informe: Perspectives de l'economia mundial. Gener de 2023).

Els pronòstics que porten a disminuir les perspectives de creixement per al 2023 estan motivats per les polítiques d'augment del tipus d'interès per part dels bancs centrals, especialment els de les economies avançades, i per les mesures aplicades per les empreses a fi de combatre el procés inflacionari que s'ha generat des de mitjan 2021. La guerra d'Ucraïna ha afectat essencialment Europa, limitant-ne el creixement i distorsionant els mercats energètic i alimentari mundials. Addicionalment, la forma que ha tingut la Xina de combatre els rebrots de la COVID-19 ha fet que disminuïssin les perspectives de creixement per a 2023.

Tot i així, es preveu que es reactivi el creixement a la Xina, que es limitin els efectes de la guerra d'Ucraïna i que es pugui moderar la inflació, acceptant una disminució del 2,4% en el comerç mundial per a 2023 tot i la previsió d'un augment del 3,4% per a l'exercici de 2024.

Gràfic 1. Evolució del PIB (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'FMI (Informe: Perspectives de l'economia mundial. Gener de 2023).

Pel que fa l'economia mundial, l'FMI assenyala algunes prioritats com a objectius per assolir, així com les polítiques que cal considerar. La primera és una reducció sostinguda de la inflació, principalment de la subjacent, per evitar l'efecte acumulatiu dels preus de l'energia i dels aliments, que han estat una de les causes primàries de la dinàmica inflacionista. Seguidament, es considera que la política monetària ha d'actuar amb prudència, tot i les dificultats per trobar el punt d'equilibri entre l'ajust inflacionari i la recessió.

Pel que fa a recomanacions, l'FMI assenyala la necessitat de contenir els riscos dels conflictes geopolítics i la necessitat de garantir la cooperació entre països, cosa que és necessària per abordar els problemes d'endeutament que poden influenciar la dinàmica financera global. També considera necessari recolzar el comerç internacional tot revocant restriccions sobre algunes exportacions i importacions que distorsionen el comerç i potenciant nous acords en el marc de l'Organització Mundial del Comerç (OMC). Addicionalment, assenyala la necessitat d'accelerar la transició verda per complir acords sobre el canvi climàtic i garantir, alhora, les garanties de subministrament energètic.

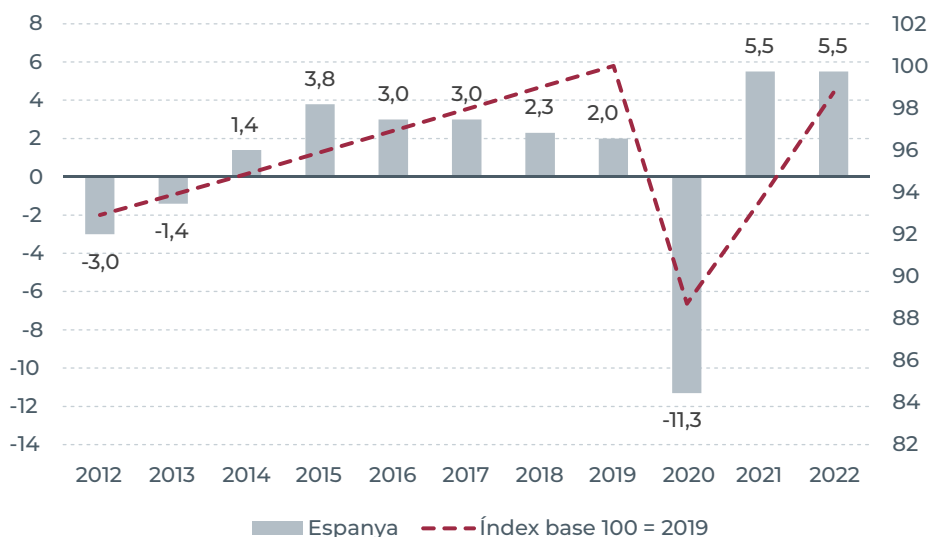
S'observa una reducció sostinguda de la inflació, principalment de la subjacent.

2. Les economies espanyola i catalana

L'exercici de 2022, les economies espanyola i catalana han experimentat un creixement significatiu del PIB, amb una variació del 5,5% al conjunt espanyol. Tal com mostra el gràfic 2, els dos darrers exercicis la variació del PIB ha estat elevada, si bé encara no ha consolidat els nivells de 2019. Per tant, costa recuperar-se de la caiguda de l'11,3% de l'any 2020. Malgrat això, l'economia s'ha recuperat molt més ràpidament de la caiguda de 2020 que de la crisi de 2008, que encara comportava un creixement en variació negativa molts anys després.

Les economies espanyola i catalana han experimentat un creixement significatiu del PIB, amb una variació del 5,5%.

Gràfic 2. Taxa de variació interanual del PIB a Espanya (%). Relació amb 2019=100.

Nota: A l'eix de l'esquerra, la taxa de variació anual del PIB. A l'eix de la dreta, la seva relació amb 2019.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

El creixement dels indicadors ha estat similar al conjunt català i a l'espanyol, tot i que cal remarcar algunes diferències fins al tercer trimestre (quadre 2). El ritme de creixement de la demanda interna ha anat disminuint tant a Catalunya com a Espanya i aquest descens ha estat superior al conjunt espanyol el tercer trimestre. Pel que fa a la demanda externa, registra un creixement inferior a Catalunya.

Quadre 2. La variació del PIB (%).

Catalunya	2019	2020	2021	1T 2022	2T 2022	3T 2022
PIB	2,1	-11,7	5,8	6,9	5,0	4,3
Demanda interna	1,2	-7,7	4,7	3,6	2,3	1,8
Demanda externa	0,9	-4,0	1,1	3,3	2,7	2,5
Espanya	2019	2020	2021	1T 2022	2T 2022	3T 2022
PIB	2,0	-11,3	5,5	7,0	7,6	4,4
Demanda interna	-1,5	-9,1	5,1	4,1	2,5	0,8
Demanda externa	0,5	-2,2	0,4	2,9	5,1	3,6

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (Indicadors de conjuntura. Evolució de l'economia catalana i el seu entorn. Gener de 2023).

El quadre 3 assenyala les diferències en l'estructura productiva de les dues àrees que determinen les variacions sectorials en el creixement del PIB. El sector primari ha experimentat un creixement negatiu a Catalunya els darrers períodes, mentre que al conjunt d'Espanya ha augmentat globalment, tot i les variacions negatives de mitjan 2022. La indústria, que mostrava un bon dinamisme abans de la pandèmia, ha experimentat una caiguda més baixa al conjunt català que a l'espanyol, però a partir d'aleshores la recuperació també ha estat inferior. En canvi, el conjunt espanyol mostra uns resultats positius cada trimestre de 2022. La construcció va ser l'activitat amb una caiguda superior durant la pandèmia i va continuar caient al conjunt espanyol durant el 2021, mentre que a Catalunya els resultats van ser més positius, tot i que a partir de mitjan 2022 registra una variació inferior a la del conjunt espanyol. Tradicionalment, el sector terciari presenta uns augments superiors a Catalunya, tot i que cap a la meitat de l'exercici el seu creixement es redueix a la zona en comparació amb el conjunt espanyol.

L'exercici 2022 ha estat millor del que es preveia.

Quadre 3. Diferències sectorials en la variació del PIB (%).

Catalunya	2017	2018	2019	2020	2021	1T 2022	2T 2022	3T 2022
Agricultura	-6,0	2,2	-2,3	-2,3	1,5	-4,4	-10,6	-16,0
Indústria	4,3	2,6	-0,5	-11,5	5,3	-1,9	-2,7	-2,4
Construcció	3,3	4,7	1,3	-12,3	1,6	4,4	3,2	3,6
Serveis	3,2	3,1	3,3	-11,9	6,3	10,0	7,3	6,3
Espanya	2017	2018	2019	2020	2021	1T 2022	2T 2022	3T 2022
Agricultura	-3,7	7,5	-2,5	4,5	2,1	4,2	-3,3	-3,0
Indústria	4,0	0,0	1,4	-13,1	6,6	3,0	4,8	3,3
Construcció	2,0	2,3	5,3	-13,2	-3,0	0,6	5,3	5,6
Serveis	3,2	2,5	2,2	-11,4	6,0	8,2	9,0	5,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT (Indicadors de conjuntura. Evolució de l'economia catalana i el seu entorn. Gener de 2023).

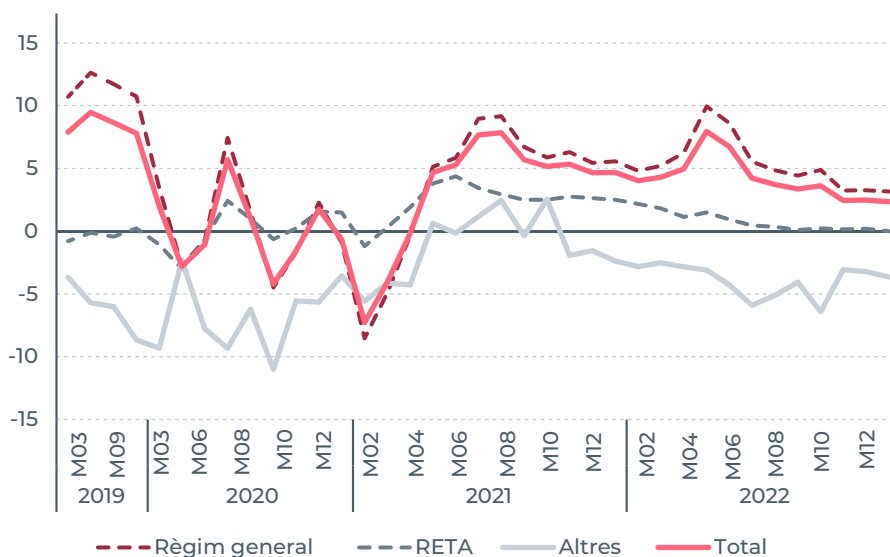
L'exercici 2022 ha estat millor del que es preveia. Malgrat aquesta valoració global positiva, la inflació i la guerra d'Ucraïna han portat, des de la meitat de l'exercici, a una caiguda dels dos indicadors determinants en el dinamisme econòmic: el consum de les famílies i la inversió empresarial. Pel que fa a aquesta última, va registrar un ritme de creixement de l'11,3% anual a principis d'any i ha acabat amb un descens del 5,5%. Això podria tenir un efecte inercial sobre els primers mesos de 2023 i alentir l'evolució de l'activitat econòmica. El dinamisme en les exportacions de béns i serveis i la despesa de les administracions públiques han tingut un paper molt rellevant els darrers mesos de 2022. Tot i així, l'escenari de recessió tècnica queda descartat, encara que la situació d'incertesa sembla que s'ha instal·lat en les preses de decisions d'inversió, que no manifesten la inèrcia que es preveia a partir de l'impuls dels fons comunitaris Next Generation.

3. L'economia del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

L'economia de l'àrea ha experimentat una remuntada similar a la del conjunt de l'Estat i de Catalunya al llarg de 2022, amb increments de l'ocupació en la majoria de sectors productius. Els serveis presenten indicadors d'ocupació similars als de 2019, principalment per la recuperació del sector turístic. També per la construcció, que ha registrat un dinamisme en les petites i mitjanes empreses relacionat amb activitats d'obres menors de millora d'habitatge. I pel manteniment de l'oferta empresarial, malgrat que durant la pandèmia moltes unitats productives van tancar o es van sostenir amb ERTO i crèdits amb aval públic i subvencions. Tots aquests factors han permès la recuperació en l'exercici de 2022. Les ampliacions de capital de les societats existents a l'àrea mostren unes certes perspectives d'inversió, malgrat la caiguda dels crèdits bancaris i el relatiu baix interès per a les mitjanes empreses de recórrer a projectes Next Generation.

Els serveis presenten indicadors d'ocupació similars als de 2019, principalment per la recuperació del sector turístic.

Gràfic 3. Variació interanual de les afiliacions a la Seguretat Social a Tarragona (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

L'exercici de 2022 ha millorat les expectatives que es tenien a l'inici, tot i que els darrers mesos aquestes expectatives s'havien refredat. El gràfic 3 mostra com el ritme de variació de les afiliacions a la Seguretat Social va disminuint, tot i tenir valoracions positives a partir del febrer de 2021. L'augment en el Règim General impulsa la variació total, que decreix en altres règims d'afiliacions, mentre que les afiliacions al Règim de Treballadors Autònoms (RETA) tenen una tendència a la baixa. Factors com l'elevada taxa d'inflació, la pèrdua de rendes reals, principalment les salarials, la baixa taxa d'activitat de la població potencialment activa i l'estacionalitat de l'activitat afecten cada vegada menys l'economia de la zona. Això repercuteix en el mercat de treball i fa que es valori amb una prudència més positiva la dinàmica prevista per a 2023. La qüestió essencial és si aquesta dinàmica millorarà els dèficits estructurals existents, com en l'intent de 2022, o bé si aquests dèficits s'incrementaran amb uns mesos de baix creixement econòmic, com s'esperen el 2023.

L'exercici de 2022 ha millorat les expectatives que es tenien a l'inici.

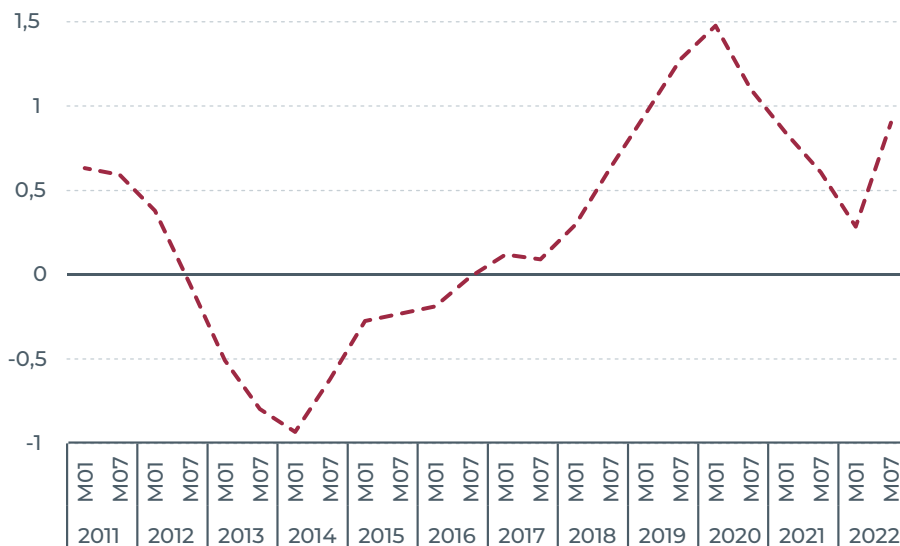
4. La dinàmica demogràfica

L'evolució de la població està fortament influenciada per la dinàmica del creixement econòmic. Els indicadors demogràfics tenen unes característiques globals generalitzables per als països europeus i que afecten el conjunt espanyol, el català i la zona. La disminució de les taxes de natalitat i l'estabilització a la baixa de les de mortalitat porten a un creixement vegetatiu mínim, que determina l'emigració com la variable essencial en el creixement demogràfic. L'evolució d'aquestes taxes està molt lligada amb la realitat productiva de l'entorn.

El gràfic 4 mostra com la taxa de variació interanual de la població de la zona s'ajusta als ritmes de variació de l'activitat econòmica. S'hi observa la recuperació del creixement demogràfic des de 2014 després de la caiguda de la crisi anterior (2008), la recuperació fins al màxim de creixement d'un 1,5% a principis de 2020, com disminueix a partir d'aleshores com a resultat de la pandèmia de la COVID-19 i la recuperació durant el primer semestre de 2022.

La taxa de variació interanual de la població de la zona s'ajusta als ritmes de variació de l'activitat econòmica.

Gràfic 4. Taxa de variació interanual de la població (%).

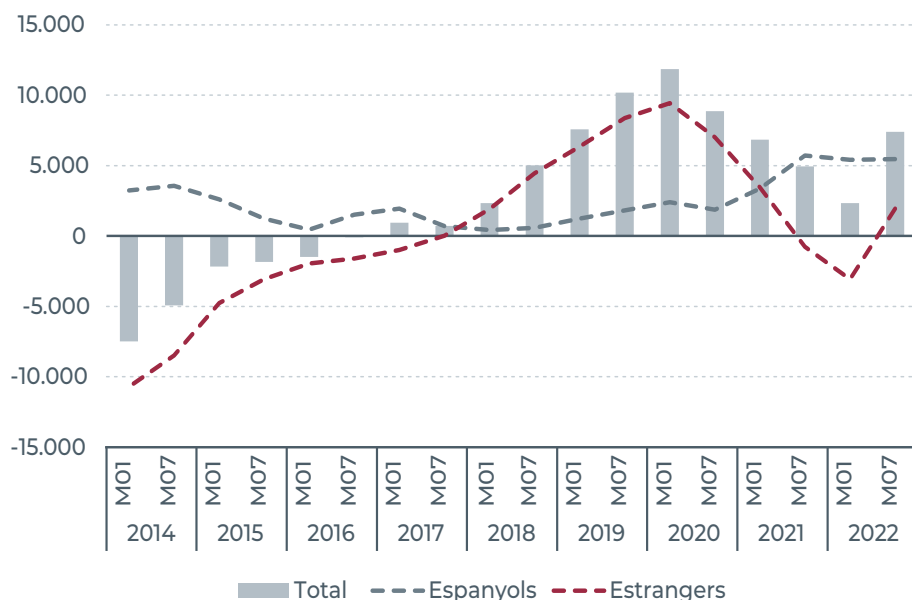

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

L'emigració, principal impuls demogràfic de la zona, és essencialment de persones, estrangeres amb una gran mobilitat d'establiment. Això comporta una certa inestabilitat d'assentament, ja que cerquen llocs on puguin trobar ingressos. Per tant, hi ha un flux i reflux d'aquesta població en el còmput total. El gràfic 5 mostra com el pes dels espanyols sobre la variació demogràfica ha estat relativament constant, tot i la baixada entre 2014 i finals de 2021. El pes dels estrangers ha oscil·lat molt i segueix una línia similar a la de la variació total, mentre que el pes dels espanyols ha augmentat relativament els darrers anys i s'ha mantingut constant a partir de la segona meitat de 2021.

L'emigració és el principal impuls demogràfic de la zona.

Gràfic 5. Variació interanual de la població espanyola i estrangera (en nombre de persones).

La població de la zona ha augmentat entre el gener de 2014 i el juliol de 2022 en un 4,21% (un 0,46% anual acumulatiu).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

La població de la zona ha augmentat entre el gener de 2014 i el juliol de 2022 en un 4,21% (un 0,46% anual acumulatiu). El quadre 4 assenyalava la distribució d'aquest creixement. Les dones representen el 60,24% d'aquesta variació, mentre que els homes estrangers només en representen el 10,10%.

Quadre 4. Variació de la població a la província de Tarragona entre gener de 2014 i juliol de 2022 (en nombre de persones).

	Homes espanyols	Homes estrangers	Dones espanyoles	Dones estrangeres	Total
Variació de la població	9.896	3.382	10.417	9.787	33.482
Distribució de la variació (%)	29,6	10,1	31,1	29,2	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

L'emigració porta canvis ràpids en l'estructura demogràfica de la zona i no n'ha evitat l'envelliment. El gràfic 5 assenyalava unes dècimes de canvi molt significatives en l'estructura d'edats entre mitjan 2021 i mitjan 2022. El pes de la població entre 0 i 19 anys disminueix, el de les persones entre els 20 i 34 anys augmenta, i la franja entre 35 i 49 també experimenta una disminució. Els dos darrers grups de població, entre 50 i 64 anys i de més de 65, també augmenten.

Quadre 5. Indicadors demogràfics i estructura d'edats (%).

	Juliol 2021			Juliol 2022		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
0 - 19 anys	19,94	20,81	19,08	19,88	20,77	18,99
20 - 34 anys	15,87	16,21	15,54	16,03	16,48	15,59
35 - 49 anys	23,37	23,79	22,95	22,82	23,09	22,56
50 - 64 anys	20,93	21,14	20,72	21,18	21,42	20,95
Més de 65 anys	19,89	18,05	21,71	20,09	18,24	21,91
Índex d'envelliment (1)	19,89	18,05	21,71	20,09	18,24	21,91
Índex de dependència (2)	39,83	38,86	40,79	39,96	39,02	40,90
Índex de reemplaçament P.A. (3)	60,53	64,58	56,61	61,45	65,83	57,25

(1) Població de més de 65 anys en relació amb la població total.

(2) Població de més de 65 anys i de 0 a 14 en relació amb la població total.

(3) Població entre 15 i 19 anys en relació amb els de 60 a 65 anys.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

L'índex d'envelliment i el de dependència han augmentat, mentre que l'índex de reemplaçament, que indica els joves que substituiran els jubilats de manera immediata, augmenta d'una manera significativa. Les persones entre 15 i 39 anys tenen expectatives de restar a l'àrea. Tanmateix, cal tenir en compte que el mercat de treball de la zona probablement no permeti aquesta integració de persones generalment més preparades, cosa que requerirà una adequació productiva i social a aquesta dinàmica.

5. L'ocupació i l'atur

El nombre de persones ocupades ha augmentat un 5,95% en dades interanuals el darrer trimestre de 2022. El quadre 6 mostra com l'ocupació interanual de l'agricultura ha experimentat una forta caiguda, mentre que la resta de sectors assenyalen un creixement superior a la mitjana total. En conjunt, la variació interanual ha estat de 20.000 ocupats més. En la indústria, aquest increment es tradueix en 6,8 milers d'ocupats (un 10,76% més que l'any anterior), que fan que augmenti el pes relatiu d'aquest sector respecte del total d'ocupats a la zona. El mateix succeeix amb la construcció, que presenta un increment de 1.800 persones i una variació relativa del 8,14%, mentre que el sector terciari augmenta en 13.600 ocupats i té una variació interanual del 5,78%. L'agricultura té un pes oscil·lant a la zona, però sembla que amb una tendència clara de situar-se per sota del 4% d'ocupats. La indústria augmenta el seu pes relatiu en el conjunt de les dades d'ocupats en 0,85 punts i la construcció, en 0,13%, de manera que se situen amb una certa estabilitat per sobre del 6% del total d'ocupats. El sector terciari, tot i el seu creixement, es troba per sota del 70% del total d'ocupats que es resistia a deixar en anys anteriors.

El nombre de persones ocupades ha augmentat un 5,95% en dades interanuals.

Quadre 6. Els ocupats el quart trimestre (%).

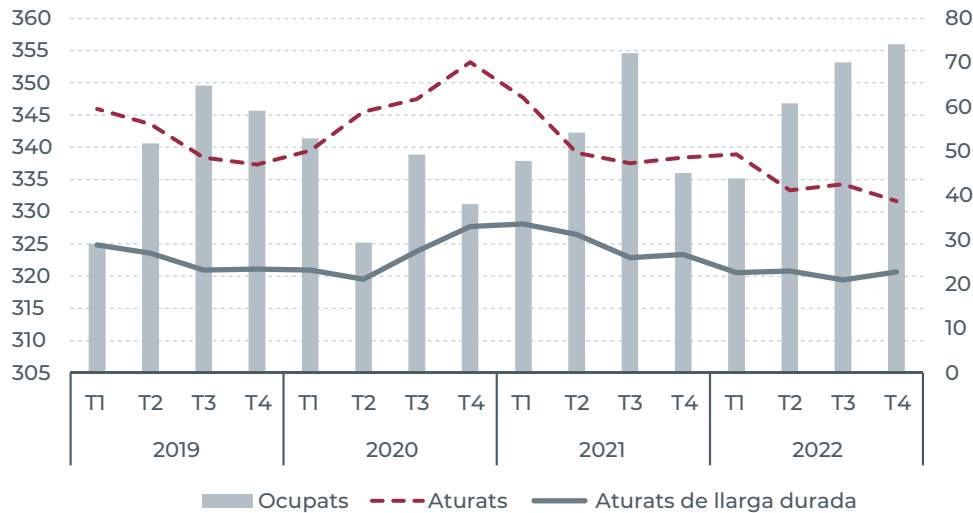
	2019	2020	2021	2022
Nombre	346	331	336	356
Variació (%)	4,90	-4,19	1,45	5,95
	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
2019	13,70	63,80	20,10	248,10
2020	12,90	59,10	24,40	234,80
2021	15,50	63,20	22,10	235,20
2022	13,40	70,00	23,90	248,80
Pes sectorial (%)	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
2019	4,00	18,50	5,80	71,80
2020	3,89	17,84	7,37	70,89
2021	4,61	18,81	6,58	70,00
2022	3,76	19,66	6,71	69,89
Variació interanual (%)	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
2018-19	-28,6	0,3	-13,7	11
2019-20	-5,84	-7,37	21,39	-5,36
2020-21	20,16	6,94	-9,43	0,17
2021-22	-13,55	10,76	8,14	5,78

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA.

El gràfic 6 mostra l'increment en el nombre d'ocupats per trimestres des de 2019. Malgrat les variacions estacionals de les dades, s'hi pot observar com a partir del primer trimestre de 2021 la línia és creixent, de manera que es consolida aquest increment d'ocupació per al 2022. Això porta a una disminució important del nombre d'aturats, que passa de 59.600 el primer trimestre de 2019 a 38.800 el quart de 2022, cosa que representa una reducció del 34,89%. Tot i aquest descens de l'atur, els qualificats com a aturats de llarga durada o que cerquen la primera ocupació han passat de 28.900 persones a 22.800, fet que representa una disminució inferior de l'atur global (21,1%). Aquest tipus d'aturats han augmentat relativament, passant d'un 48,5% del total el primer trimestre de 2019 a un 58,8% el darrer de 2022.

**L'increment
d'ocupació es
consolida per al
2022.**

Gràfic 6. El nombre d'ocupats, aturats i els de llarga durada (en milers).

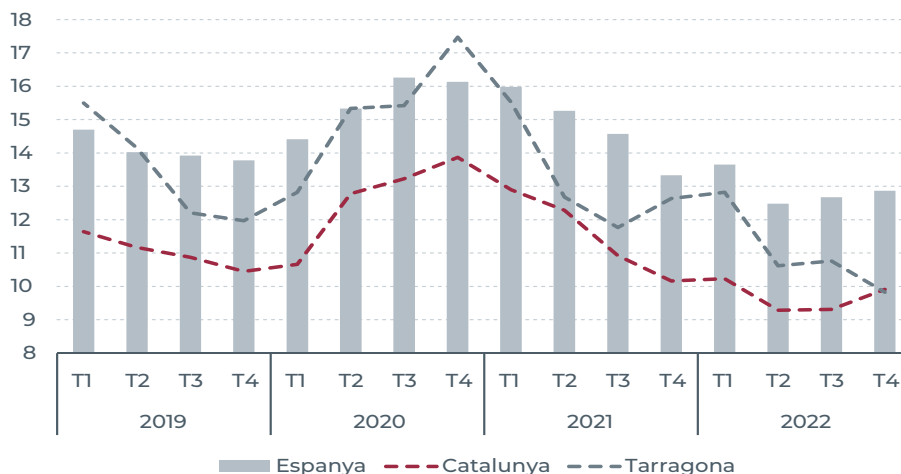
Nota: A l'eix de l'esquerra, el nombre d'ocupats (en milers). A l'eix de la dreta, el nombre d'aturats i els aturats de llarga durada (en milers).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA.

El gràfic 7 mostra com, atesa la millora en l'ocupació, la taxa d'atur ha caigut en picat a la zona i ha passat d'estar normalment per sobre de l'espanyola i, sobretot, de la catalana, a acabar l'any 2022 per sota de la catalana (que el quart trimestre de 2022 ha estat del 9,91%). A la zona, la taxa ha baixat fins al 9,83%, de manera que s'allunya tres punts del 12,87% de la taxa espanyola. Durant l'exercici de 2022, Tarragona ha passat d'una taxa d'atur del 12,64% el primer trimestre a una del 9,83% en acabar l'any, mentre que al conjunt català d'un 10,16% s'ha arribat a un 9,91%.

La taxa d'atur ha caigut en picat a la zona.

Gràfic 7. La taxa d'atur (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA.

La millora de l'ocupació i la disminució de l'atur han estat importants a l'àrea, que registra una millora significativa en el seu mercat de treball. Segons les dades del quart trimestre, tot i l'impuls de la dinàmica d'un sector terciari molt estacional, la zona ha aguantat les oscil·lacions amb una creació significativa d'ocupació en la indústria i la construcció. Malgrat aquest punt d'optimisme, el mercat laboral de la zona continua mantenint diferències significatives amb altres zones de Catalunya i del conjunt espanyol. El quadre 7 mostra aquestes dades comparatives i s'hi observa com l'ocupació ha augmentat més a la zona que en altres llocs. L'atur també ha disminuït més a l'àrea que a Catalunya i Espanya, encara que menys que a Girona. El mateix ha passat amb la taxa d'atur, mentre que l'índex d'activitat ha caigut més a l'àrea i continua sent el més baix de Catalunya i també inferior a l'espanyol. La contractació de fixos discontinus generalitzada el 2022 a la zona fa que aquestes persones es considerin inactives quan no treballen. Aquesta podria ser la causa de la baixa activitat a la zona, però és evident que es troba molt per sota de les altres àrees.

La millora de l'ocupació i la disminució de l'atur han estat importants a l'àrea.

Quadre 7. Comparativa del mercat laboral. Quart trimestre de 2022.

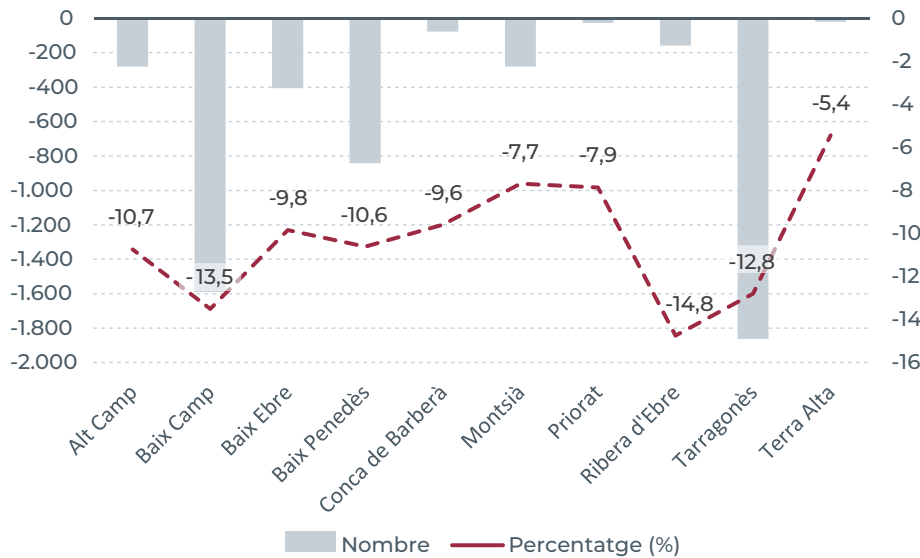
	Espanya	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Ocupats	20.463,90	3.519,00	2.605,20	365,20	192,60	356,00
Aturats	3.024,00	387,20	294,20	34,10	20,20	38,70
Taxa d'activitat (%)	58,52	60,69	61,28	61,47	58,24	57,22
Taxa d'atur (%)	12,87	9,91	10,15	8,54	9,47	9,81
Variació interanual (%)	Espanya	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Ocupats	1,38	0,60	-0,08	2,56	-3,02	5,95
Aturats	-2,57	-2,07	6,29	-24,22	-19,52	-20,21
Taxa d'activitat	-0,22	-0,95	-0,66	-1,87	-6,94	-3,33
Taxa d'atur	-3,45	-2,46	5,73	-23,89	-15,52	-22,27

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA.

L'atur registrat en dades interanuals també ha disminuït més a l'àrea que al conjunt català al final de l'exercici de 2022. Mentre que a Catalunya ha caigut un 6,2%, a la província de Tarragona ho ha fet en un 11,3%. El descens ha estat més significatiu a les comarques del Camp de Tarragona (-12,3%) que a les de l'Ebre (-9,4%). Per comarques, els principals descensos s'han donat a l'Alt Camp, el Baix Camp, el Baix Ebre, el Baix Penedès, la Conca de Barberà, el Tarragonès i la Ribera d'Ebre. L'atur registrat ha disminuït en relació amb el darrer trimestre de 2019 en un 13,65% al Camp de Tarragona i en un 8,44% a les Terres de l'Ebre. Al conjunt provincial ho ha fet en un 12,42% i al català, en un 10,76%.

L'atur registrat en dades interanuals també ha disminuït més a l'àrea que al conjunt català.

Gràfic 8. L'atur registrat. Variació absoluta i relativa en relació amb el darrer trimestre de 2021 (%).

Nota: A l'eix de l'esquerra, l'atur registrat. A l'eix de la dreta, la variació relativa en relació amb el quart trimestre de 2021 (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya).

6. La contractació laboral

El nombre de contractes laborals ha disminuït un 4,94% a la zona en relació amb l'exercici anterior. Les conseqüències de la nova regulació laboral, que va entrar en vigor a principis d'any, ha portat a aquesta disminució del nombre de contractes laborals temporals i a l'augment dels fixos. El quadre 8 mostra l'evolució de les contractacions laborals. Els contractes temporals van disminuir un 38,89% i els indefinits van incrementar un 280,07%. La disminució significativa de la contractació temporal es va donar en els d'obra i servei, amb una caiguda del 85,03%, i per circumstàncies de la producció en un 22,41%.

El nombre de contractes laborals ha disminuït un 4,94% a la zona en relació amb l'exercici anterior.

Quadre 8. La contractació laboral a Tarragona.

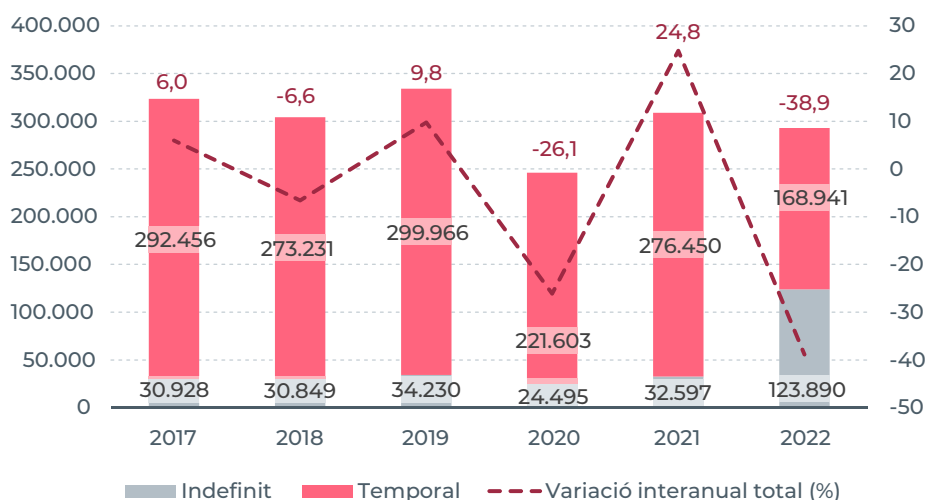
	Nombre		Variació interanual (%)	Tarragona / Catalunya (%)	
	2021	2022	2021/2022	2021	2022
Indefinits	32.597	123.890	280,07	7,79	10,55
Temporals	276.450	168.941	-38,89	11,74	10,15
Obra o servei	91.464	13.689	-85,03	10,86	9,03
Circumstàncies de producció	151.571	117.609	-22,41	12,65	10,55
Substitució	29.525	31.721	7,44	10,35	10,44
Altres	3890	5922	52,24	13,72	6,29
Total	308.047	292.831	-4,94	11,11	10,32

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya).

La contractació laboral de la zona en relació amb el total català ha portat a un fort augment relatiu dels contractes indefinits. El quadre 8 presenta una comparativa entre els percentatges de 2022 i 2021, tant pel que fa a contractes indefinits com a temporals. En definitiva, el pes de la contractació de la zona en relació amb el conjunt català ha passat d'un 11,11% el 2021 a un 10,32% el 2022. El gràfic 9 mostra la dinàmica dels nous contractes laborals a l'àrea i ressalta el canvi de tendència entre els temporals i els indefinits que s'ha donat el 2022.

Els contractes indefinits presenten un fort augment en valors relatius.

Gràfic 9. Variació de la contractació laboral a Tarragona (%) i nombre de contractes.

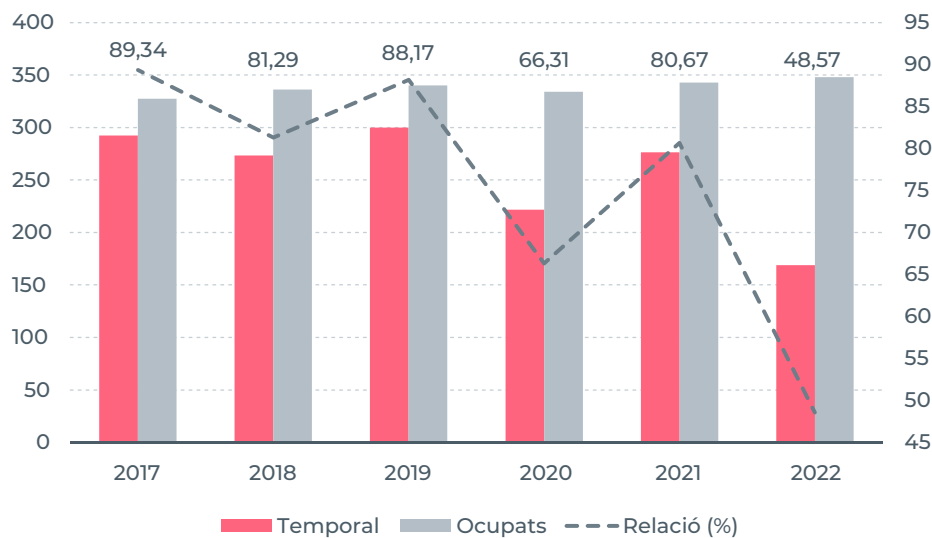
Nota: A l'eix de l'esquerra, el nombre de contractes indefinits i temporals. A l'eix de la dreta, la variació interanual (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya).

L'augment de l'ocupació i el descens en el nombre de contractes porten a una disminució de la temporalitat en el mercat de treball de la zona. S'ha establert un indicador per ressaltar aquesta característica relacionant l'ocupació mitjana anual i el nombre de contractes temporals a l'àrea. El gràfic 10 relaciona aquestes xifres i mostra la disminució del percentatge de temporals en relació amb l'ocupació de 2020. Els ERTO van mantenir l'ocupació, però el percentatge va tornar a situar-se en un nivell per sobre del 80% l'any 2021. En canvi, en l'exercici de 2022 aquest pes se situa en el 48,57%. Malgrat l'estacionalitat de l'economia de l'àrea, sembla que s'està consolidant un mercat de treball en què la relació estable té un paper cada vegada més significatiu.

S'està consolidant un mercat de treball en què la relació estable té un paper cada vegada més significatiu.

Gràfic 10. Nombre dels contractes eventuais en relació amb l'ocupació mitjana (%).

Nota: A l'eix de l'esquerra, el nombre de contractes temporals i d'ocupats (en milers). A l'eix de la dreta, el pes dels contractes temporals en relació amb l'ocupació mitjana (%).

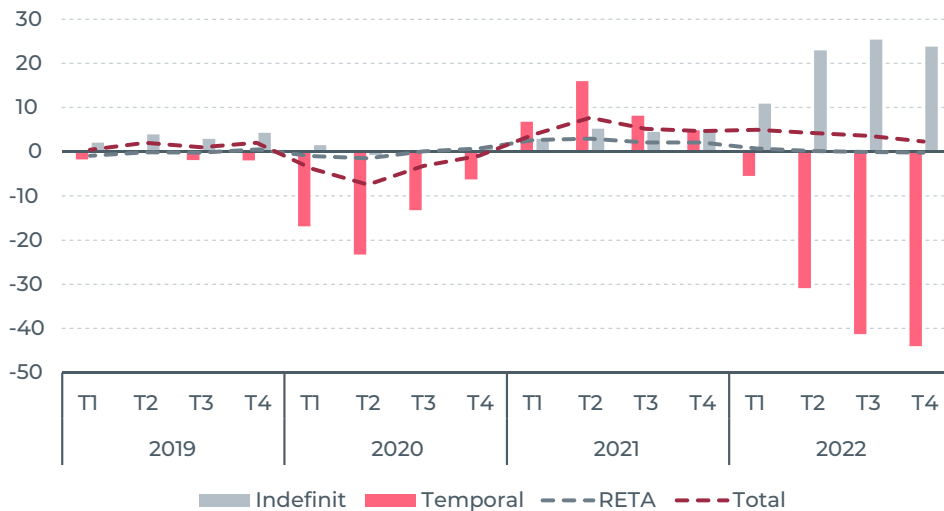
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya) i l'EPA.

7. Les afiliacions a la Seguretat Social

Les afiliacions a la Seguretat Social han experimentat un augment provincial del 2,34% en relació amb el desembre de 2021. Al Camp de Tarragona, l'augment ha estat del 2,57%; a les Terres de l'Ebre, d'un 1,47%, i al conjunt català, d'un 2,72%. El gràfic 11 mostra el fre en la dinàmica creixent del fort impuls que hi va haver des de la caiguda de mitjans de la pandèmia de 2020. El gràfic també presenta l'increment significatiu de les afiliacions de contractes indefinits i la caiguda dels temporals en el darrer exercici, així com el manteniment, lleugerament a la baixa, dels afiliats al RETA.

Les afiliacions a la Seguretat Social han experimentat un augment provincial del 2,34%.

Gràfic 11. Variació interanual de les afiliacions a la Seguretat Social (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

El quadre 9 assenyala el total de les afiliacions per sectors d'activitat, diferenciant els conjunts provincial i català, el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre. Les xifres del quadre reflecteixen la caiguda interanual dels afiliats en l'agricultura, tant a l'Ebre com al Camp, amb una disminució més intensa que la del conjunt català. En canvi, la indústria registra un ascens superior a la zona que a Catalunya, impulsat per l'increment del Camp de Tarragona. La construcció té la variació sectorial més elevada, encara que ha estat inferior a la del conjunt de Catalunya, i ha augmentat més a les Terres de l'Ebre que al Camp de Tarragona. El sector terciari ha experimentat un increment lleugerament inferior al del total català i ha estat més elevat a les comarques del Camp de Tarragona que a les Terres de l'Ebre.

La indústria registra un ascens superior a la zona que a Catalunya.

Quadre 9. Variació interanual del nombre d'afiliacions a la Seguretat Social (%).

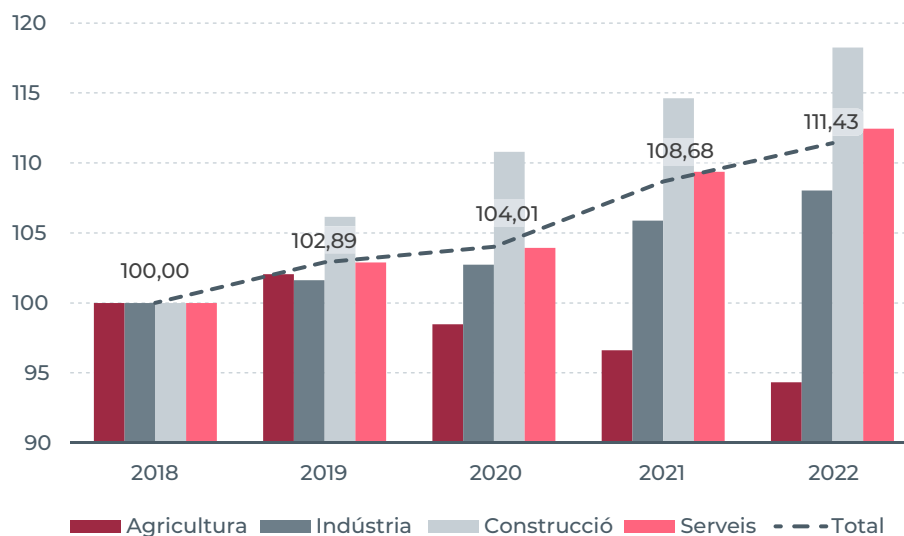
Província	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
2021	12.395	49.888	25.383	244.878	332.544
2022	12.084	50.870	26.155	251.210	340.319
Var. Interanual (%)	-2,51	1,97	3,04	2,59	2,34
Camp de Tarragona	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
2021	5.321	39.655	19.823	197.073	261.872
2022	5.196	40.517	20.418	202.477	268.608
Var. Interanual (%)	-2,35	2,17	3,00	2,74	2,57
Terres de l'Ebre	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
2021	7.074	10.233	5.560	47.805	70.672
2022	6.888	10.353	5.737	48.733	71.711
Var. Interanual (%)	-2,63	1,17	3,18	1,94	1,47
Catalunya	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
2021	53.590	483.025	212.103	2.759.913	3.508.631
2022	52.717	490.366	220.415	2.840.516	3.604.014
Var. Interanual (%)	-1,63	1,52	3,92	2,92	2,72

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

El gràfic 12 mostra la dinàmica de creixement dels afiliats a la Seguretat Social per sectors d'activitat amb una visió temporal més ampla, prenent com a base 100 a finals de l'exercici de 2018. En 4 anys, l'augment ha estat de l'11,43%, amb un fort dinamisme de creixement des de principis de 2021. El sector que ha experimentat un major impuls ha estat la construcció, que ha augmentat un 18,25% des de finals de 2018. L'han seguit el terciari, amb un increment del 12,44%, i la indústria, amb una variació de 8,04%. En canvi, en el sector primari, el nombre d'afiliacions en l'agricultura ha disminuït un 5,67% entre el desembre de 2018 i el de 2022.

En 4 anys, l'augment ha estat de l'11,43%, amb un fort dinamisme de creixement des de principis de 2021.

Gràfic 12. Variació interanual de les afiliacions a la Seguretat Social per sectors d'activitat. Base 100=2018.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

8. La dinàmica empresarial

El quadre 10 mostra un augment significatiu interanual del nombre d'empreses el 2022, amb una variació del 2,09%. Cal dir que les variacions han estat diferents en funció del tipus d'empresa. El descens de les societats anònimes ja és una constant en l'oferta empresarial de la zona. Això mostra una preferència cap a les societats de responsabilitat limitada, ja que l'agrupació de les dues figures ha incrementat un 1,46% interanual el 2022. Les persones físiques tenen cada vegada més rellevància, amb un augment interanual del 2,64%, i representen el 57,24% de les unitats productives de la zona. L'oferta empresarial de la zona ha augmentat significativament des de 2020, any en què moltes d'aquestes unitats van estar tancades, i la seva recuperació o substitució ha significat un esforç important per mantenir l'oferta productiva de la zona.

El descens de les societats anònimes ja és una constant en l'oferta empresarial de la zona.

Quadre 10. El nombre d'empreses en funció de la personalitat jurídica.

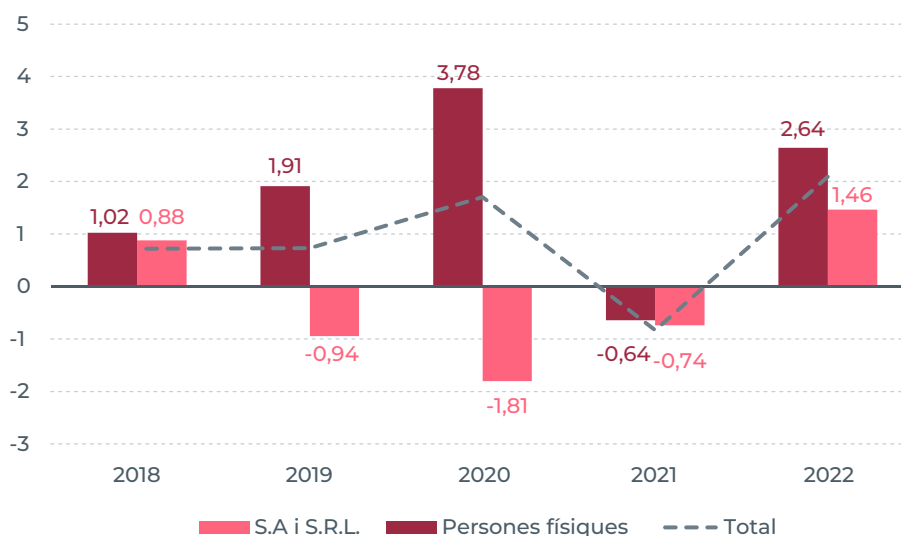
	2020	2021	2022	Variació 2021/2022 (%)
Total	54.217	53.764	54.887	2,09
Persones físiques	30.808	30.610	31.419	2,64
Persones Jurídiques	23.409	23.154	23.468	1,36
Societats anònimes	874	845	820	-2,96
Societats de R.L.	16.969	16.866	17.150	1,68
Cooperatives	419	394	383	-2,79
Altres	5.024	5.049	4.985	-1,27
Organismes autònoms	123	122	130	6,56

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

El gràfic 13 assenyalava una caiguda interanual de 2021 de l'oferta empresarial de l'àrea. Les dades de principis de l'exercici es van veure influenciades pel tancament de moltes unitats productives a causa del coronavirus, però la remuntada a partir d'aleshores ha estat molt significativa. El gràfic també indica un augment superior per part de les persones físiques que de les societats anònimes o de responsabilitat limitada. D'una banda, això assenyalava la creació de noves activitats per iniciatives personals, ja siguin nous projectes o per l'adaptació a circumstàncies no desitjades. De l'altra, cal ressaltar el creixement inferior de societats amb clara vocació productiva, les quals tenen una realitat de creixement més condicionada per expectatives d'inversió que no sempre es materialitzen.

Les persones físiques augmenten significativament.

Gràfic 13. Variació de l'oferta empresarial (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

El nombre d'empreses de la zona ha augmentat essencialment per les persones físiques. El quadre 11 mostra un increment significatiu en activitats sense assalariats, que han augmentat un 4,06% en dades interanuals, mentre que les empreses amb

assalariats han disminuït un 0,25%. Dins d'aquests grups d'empreses, les de menys de 20 treballadors han estat les que han disminuït més. Algunes han superat aquest lílindar i s'han consolidat amb més de 20, però són comparativament poques. Més del 6% de les empreses de menys de 19 treballadors han perdut assalariats en el període. D'altra banda, les de més de 100 treballadors han experimentat una lleugera disminució en la seva grandària, mentre que les del tram d'oferta entre 20 i 49 treballadors han registrat una major consolidació. El 92,55% de l'oferta empresarial està representada per unitats productives sense assalariats o menys de 5 treballadors, cosa que demostra un elevat nivell de minifundisme a la zona.

Quadre 11. El nombre d'empreses en funció del nombre d'assalariats.

	Nombre d'empreses		Variació interanual		Estructura oferta (%)	
	2021	2022	Absoluta	Relativa (%)	2021	2022
Total	53.764	54.887	1.123	2,09	100,00	100,00
Sense assalariats	29.173	30.357	1.184	4,06	54,26	55,31
Amb assalariats	24.591	24.530	-61	-0,25	45,74	44,69
D'1 a 5	20.617	20.439	-178	-0,86	38,35	37,24
De 6 a 19	3.039	1.966	-1.073	-35,31	5,65	3,58
De 20 a 49	587	651	64	10,90	1,09	1,19
De 50 a 99	174	176	2	1,15	0,32	0,32
De 100 a 249	112	111	-1	-0,89	0,21	0,20
De 250 a 999	53	46	-7	-13,21	0,10	0,08
Més de 1.000	9	10	1	11,11	0,02	0,02

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

L'indicador que representa l'activitat empresarial a partir de la variació dels centres de cotització a la Seguretat Social ajuda a valorar el dinamisme de l'oferta empresarial de la zona. El quadre 12 indica el nombre d'aquests centres per sectors d'activitat. L'increment s'ha donat des de finals de 2020 fins al desembre de 2022, amb un augment del 2,61% el 2021 i del 0,85% el 2022. La variació ha estat significativa en els serveis i, sobretot, en la construcció, sempre per sobre de la mitjana global. En canvi, l'agricultura i la indústria registren una disminució en el nombre de centres de cotització, cosa que en bona part representa un cert replegament territorial de l'activitat. Comparant les xifres de la zona amb les del conjunt català, s'observa un posicionament lleugerament superior al 10% en els centres de cotització, amb un major pes de l'agricultura i la construcció que de l'activitat industrial o dels serveis.

Quadre 12. Els centres de cotització al Règim General de la Seguretat Social a Tarragona o relació amb el total català.

Nombre	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
2020	356	2.055	2.702	18.716	23.829
2021	356	2.038	2.815	19.243	24.452
2022	352	2.003	2.866	19.438	24.659
Variació (%)	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
2020/2021	0,00	-0,83	4,18	2,82	2,61
2021/2022	-1,12	-1,72	1,81	1,01	0,85
Tarragona / Catalunya (%)	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
2020	14,21	9,31	11,30	9,90	10,03
2021	13,96	9,28	11,46	9,91	10,05
2022	13,80	9,23	11,46	9,98	10,10

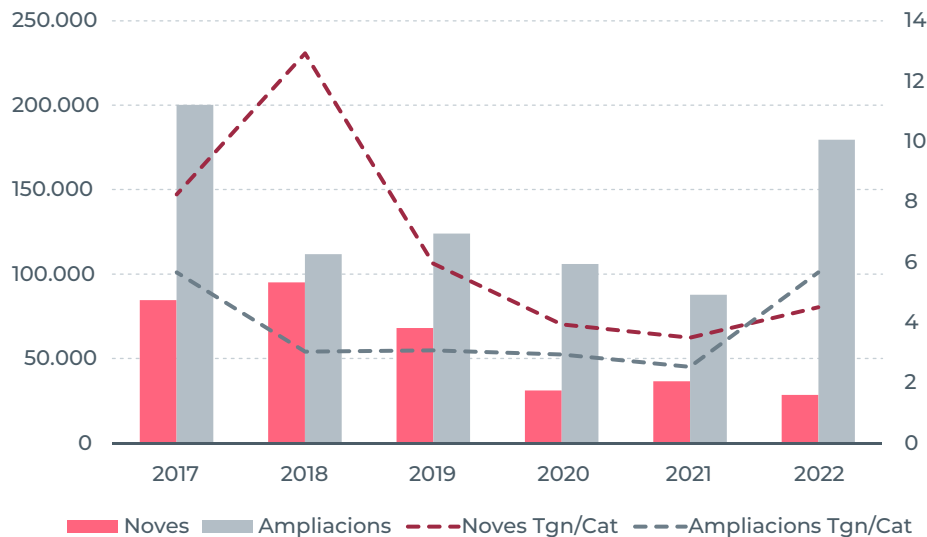
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

El gràfic 14 representa la dinàmica de les inversions en societats empresarials a la zona en relació amb el conjunt català. La caiguda dels indicadors entre 2018 i 2021 és evident. En canvi, sembla que el 2022 hi ha un major dinamisme inversor, que es manifesta amb un fort augment de les ampliacions i amb l'increment del pes de la zona en el conjunt de Catalunya, tot i que segueix sent molt baix en comparació del pes de l'ocupació i del PIB.

Fins al novembre de 2022 s'observa una disminució en el nombre de noves societats constituïdes a la zona, així com en el capital social d'aquestes societats. En canvi, s'experimenta un fort increment en el capital per ampliacions amb un nombre més reduït d'iniciatives. Sembla que les empreses consolidades es plantegen perspectives d'inversió; en canvi, les noves són més cautes tant pel que fa a les iniciatives que es manifesten com pel que fa al seu capital inicial. En comparació amb el total català, el capital invertit en societats augmenta en l'exercici de 2022 i presenta un pes més elevat des de 2019. Tot i així, el capital invertit en aquestes empreses (noves i ampliacions) només representa el 5,47% del total invertit a Catalunya, el doble que en l'exercici anterior (2,75%). El percentatge d'iniciatives de la zona és més estable en comparació del total de Catalunya. Això porta a considerar que les inversions fetes en el capital de les societats, principalment en les ampliacions, han estat més elevades en l'exercici de 2022 que els altres anys, ja que la mitjana de les inversions ha passat de 75.000 euros a 150.000 en el darrer exercici.

S'experimenta un fort increment en el capital per ampliacions amb un nombre més reduït d'iniciatives.

Gràfic 14. Capital invertit en noves societats i ampliacions (en milers d'euros) i el pes de Tarragona en el total català (%).

Nota: Dades fins al novembre de 2022.

Nota: A l'eix de l'esquerra, el capital invertit en noves societats i ampliacions (en milers d'euros). A l'eix de la dreta, el pes de Tarragona en el total català (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

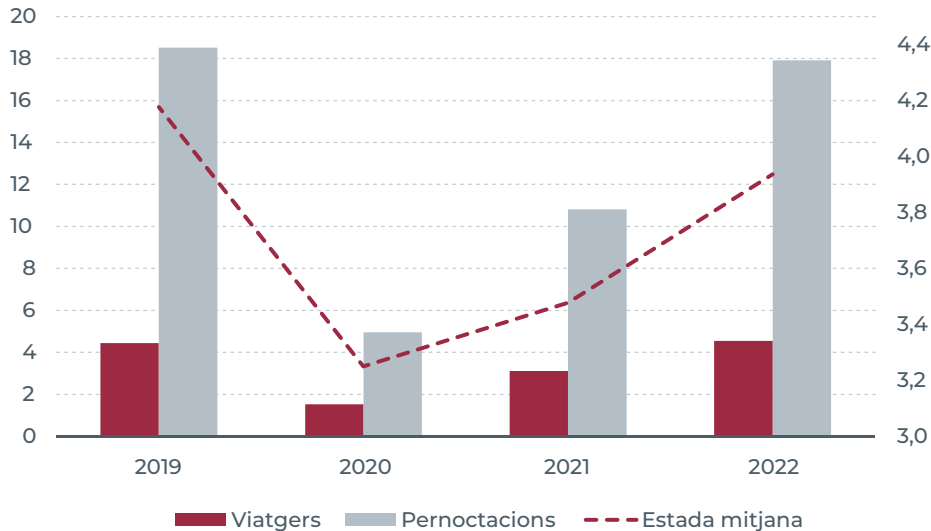
9. L'activitat turística

L'activitat turística ha recuperat pràcticament els nivells d'activitat previs a la pandèmia, encara que s'assenyalen canvis significatius en el comportament de la demanda. El nombre de viatgers ha augmentat un 2,60% en relació amb l'any 2019, tot i que el total de pernoctacions es troba un 3,29% per sota d'aquell any. La resposta global ha estat bona, principalment per l'augment en la demanda del turisme resident, mentre que el no resident ha caigut un 9,98% en relació amb el 2019 i les pernoctacions ho han fet en un 16,57%. En relació amb l'exercici de 2021, els resultats són molt millors, però encara s'arrossegueu les conseqüències del fre de 2020. Per aquest motiu, és més rellevant establir comparacions amb l'exercici prepandèmia que amb els dos darrers exercicis.

El gràfic 15 mostra la caiguda dels indicadors l'any 2020, la lenta recuperació de 2021 i el fort creixement de l'exercici actual, encara que amb indicadors inferiors als de 2019. El cop i fre que la pandèmia ha tingut en l'activitat turística de la zona ha estat important. L'oferta s'ha reordenat i ha disminuït, si bé sembla que l'impuls dels darrers anys fa recuperar projectes. Interessa observar si les noves dinàmiques de la demanda que es manifesten en aquest exercici tindran uns efectes positius per a les perspectives de l'oferta en comparació amb les de 2019.

L'activitat turística ha recuperat pràcticament els nivells d'activitat previs a la pandèmia.

Gràfic 15. Els visitants, les pernoctacions (en milions de persones) i l'estada mitjana (en dies).

Nota: A l'eix de l'esquerra, el nombre de visitants i de pernoctacions (en milions de persones). A l'eix de la dreta, el nombre de dies d'estada mitjana.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

El quadre 13 mostra les dades del nombre de viatgers i de pernoctacions dels últims quatre anys. S'ha arribat a un nombre de viatgers superior al de 2019, però les pernoctacions són inferiors. Aquestes pernoctacions porten a una distribució diferenciada per origen i per la preferència cap a les diferents ofertes. El pes dels viatgers residents ha incrementat en 5 punts i el dels no residents ha disminuït en la mateixa proporció. Pel que fa a les pernoctacions, les dels residents han augmentat en un 7,5%, i han generat l'efecte oposat en les dels no residents. El turisme dels no residents s'ha recuperat relativament després de les fortes caigudes de 2020 i 2021. Tot i això, encara es troba molt per sota dels nivells que registrava el 2019.

S'ha arribat a un nombre de viatgers superior al de 2019, però les pernoctacions són inferiors.

Quadre 13. Nombre de visitants i pernoctacions.

	Nombre	Origen	2019	2020	2021	2022
Viatgers	Residents		2.613.262	1.291.759	2.503.382	2.910.154
	No residents		1.820.951	231.895	605.892	1.639.266
Pernoctacions	Residents		8.179.810	3.962.650	7.928.955	9.284.081
	No residents		10.336.937	989.410	2.881.784	8.623.745
Viatgers	Total		4.434.213	1.523.654	3.109.274	4.549.420
Pernoctacions	Total		18.516.747	4.952.060	10.810.739	17.907.826
	Distribució (%)	Origen	2019	2020	2021	2022
Viatgers	Residents		58,93	84,78	80,51	63,97
	No residents		41,07	15,22	19,49	36,03
Pernoctacions	Residents		44,18	80,02	73,34	51,84
	No residents		55,82	19,98	26,66	48,16

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

El quadre 14 concreta els canvis globals assenyalats anteriorment, relacionats amb les xifres de 2019. El nombre de viatgers ha disminuït en totes les ofertes excepte en càmpings, que han compensat els resultats globals principalment pel que fa a residents. Els viatgers residents han augmentat en hotels i càmpings i han disminuït en apartaments i cases rurals. Pel que fa als no residents, han disminuït en tots els tipus d'oferta excepte en càmpings. Aquesta estructura de demanda és idèntica a la que presenten les pernoctacions, que han disminuït globalment, principalment per la menor demanda en hotels i apartaments; també han caigut les de cases rurals i només han incrementat les pernoctacions en càmpings. La demanda dels residents ha augmentat en tots els tipus d'oferta excepte en apartaments. La demanda dels no residents, amb una caiguda important de les pernoctacions, s'ha incrementat lleugerament en càmpings. Els altres indicadors d'oferta registren caigudes superiors al 20%, i arriben al 30% en el cas de les cases rurals.

La demanda dels residents ha augmentat en tots els tipus d'oferta excepte en apartaments.

Quadre 14. Variació interanual de la demanda en relació a 2019 (%).

	Viatgers			Pernoctacions		
	Total	Residents	No residents	Total	Residents	No residents
Hotels	-1,97	7,22	-13,63	-8,25	14,36	-22,47
Càmpings	21,64	25,58	12,26	9,53	16,25	0,69
Apartaments	-13,14	-4,35	-20,53	-15,08	-3,16	-21,20
Cases rurals	-19,69	-16,83	-38,04	-5,73	2,24	-31,22
Total	2,60	11,36	-9,98	-3,29	13,50	-16,57

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

Aquesta dinàmica diferenciada en la captació de viatgers i pernoctacions pel tipus d'oferta té conseqüències significatives dins del mercat global de la zona. El quadre 15 assenyalava les variacions en relació amb el 2019. En primer lloc, els hotels, un element determinant de l'oferta turística de la zona, absorbeixen un 63,88% de la demanda de viatgers del 2022. L'any 2019, n'absorbien el 66,86%, que provenia principalment dels no residents, els quals han disminuït de manera clara l'exercici de 2022. En aquest exercici, la demanda de càmping ha augmentat fins a significar un 28,46% del total de viatgers, davant del 24% de l'any 2019. Aquesta activitat depèn essencialment dels residents en més d'un 70% de viatgers i més del 55% de pernoctacions. En canvi, els apartaments, amb una demanda de viatgers de 6,74% sobre el total, registren una demanda de residents del 50,27% i un 61,28% de les pernoctacions dels no residents. La demanda global de cases rurals és a l'1% del total i hi domina el resident, amb el 86,51% de viatgers i el 82,62% de les pernoctacions.

Els hotels absorbeixen un 63,88% de la demanda de viatgers del 2022. L'any 2019, n'absorbien el 66,86%.

Quadre 15. Distribució de la demanda 2019-2022 (%).

	2019	Viatgers			Pernoctacions		
		Total	Residents	No residents	Total	Residents	No residents
Hotels		66,86	63,43	71,79	56,13	49,06	61,73
Càmpings		24,00	28,68	17,29	32,08	41,22	24,85
Apartaments		7,96	6,17	10,54	11,10	8,53	13,13
Cases rurals		1,17	1,72	0,39	0,69	1,19	0,29
Total		100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

	2022	Viatgers			Pernoctacions		
		Total	Residents	No residents	Total	Residents	No residents
Hotels		63,88	61,07	68,88	53,25	49,43	57,36
Càmpings		28,46	32,34	21,56	36,33	42,22	29,99
Apartaments		6,74	5,30	9,30	9,74	7,28	12,40
Cases rurals		0,92	1,29	0,27	0,67	1,07	0,24
Total		100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

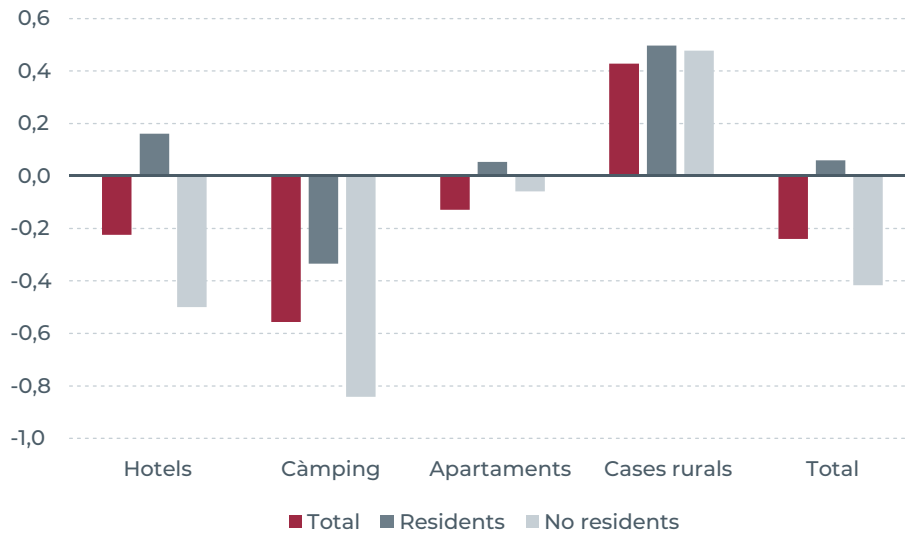
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

En conjunt, els viatgers residents representen el 63,97% del total de la demanda de l'exercici de 2022, un pes superior al del 2019 (58,93%). Aquesta xifra suposa un augment d'unes 300.000 persones, que contrasta amb la disminució de 180.000 persones dels no residents. En relació amb les pernoctacions, els residents representen el 51,84% del total, amb un augment de més d'un milió de nits, mentre el nombre de pernoctacions dels no residents ha disminuït en més d'1,7 milions nits.

Entre 2019 i 2022, l'estada mitjana del viatger ha disminuït. El gràfic 15 assenyala les variacions entre aquests períodes. El 2019, l'estada mitjana era de 4,18 nits (5,68 pels no residents i de 3,13 pels residents) i ha passat a 3,94 nits (3,19 pels residents i 5,26 pels no residents) el 2022. La disminució més impactant ha estat la dels no residents en càmpings i hotels, amb una caiguda de 0,84 i 0,5 nits respectivament. En el cas del viatger resident, l'estada s'ha allargat 0,16 nits en hotel i 0,50 nits en cases rurals, on el no resident també ha augmentat l'estada en 0,48 nits. Pel que fa al conjunt de viatgers, l'estada mitjana de 2022 ha disminuït 0,24 nits en relació amb el 2019, amb un augment de 0,06 en residents i una caiguda de 0,42 en no residents.

Els viatgers residents representen el 63,97% del total de la demanda.

Gràfic 16. Diferència de nits en l'estada mitjana entre 2019 i 2022 (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

10. Altres indicadors d'activitat: el port de Tarragona i l'aeroport de Reus

L'activitat portuària ha experimentat uns canvis importants aquest exercici de 2022 en relació amb els anteriors. Un dels resultats més significatius ha estat la disminució del 5,06% del total de tràfic, motivada per un descens del 16,39% en líquids a doll —l'activitat més significativa en el total de tones tractades al Port de Tarragona—, amb una caiguda propera als 3,5 milions de tones. Ni l'increment significatiu de sòlids a lloure, amb un 1,5 milions de tones, ni l'augment general de la càrrega en 100.000 tones no han compensat aquesta caiguda, tot i que els contenidors han experimentat una variació del 58,36%.

El pes dels líquids a doll en el tràfic portuari de 2022 ha disminuït en 8 punts en relació amb el 2021, cosa que representa el 59,53% del total del moviment portuari, davant del 67,60% l'any 2021. Aquesta caiguda s'ha compensat majoritàriament amb l'augment dels sòlids a lloure i també amb la càrrega general i altres tràfics, que malgrat incrementar no han compensat la caiguda dels líquids a doll.

El total de tràfic disminueix un 5,06%, motivat per un descens del 16,39% en líquids a doll.

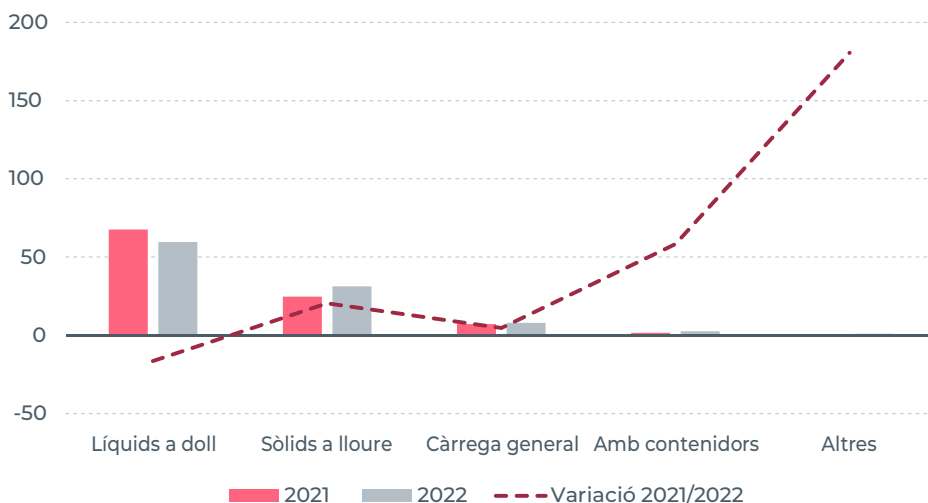
Quadre 16. Moviment de mercaderies al port de Tarragona (en tones).

	Any 2021	Any 2022	Variació 2021/22 (%)	Distribució 2021 (%)	Distribució 2022 (%)
Líquids a doll	21.141.198	17.676.788	-16,39	67,60	59,53
Sòlids a lloure	7.744.291	9.323.257	20,39	24,76	31,40
Càrrega general	2.282.552	2.391.702	4,78	7,30	8,05
Amb contenidors	489.760	775.585	58,36	1,57	2,61
Altres	107.889	302.569	180,44	0,34	1,02
Total tràfic	31.275.930	29.694.316	-5,06	100,00	100,00

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Ports de l'Estat.

El gràfic 17 representa les variacions interanuals del tràfic portuari, mostrant els canvis en l'estructura de càrregues i la variació interanual de les mateixes.

Gràfic 17. Estructura de càrregues i variació de les tones del tràfic portuari del port de Tarragona en relació a 2021 (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Port de l'Estat.

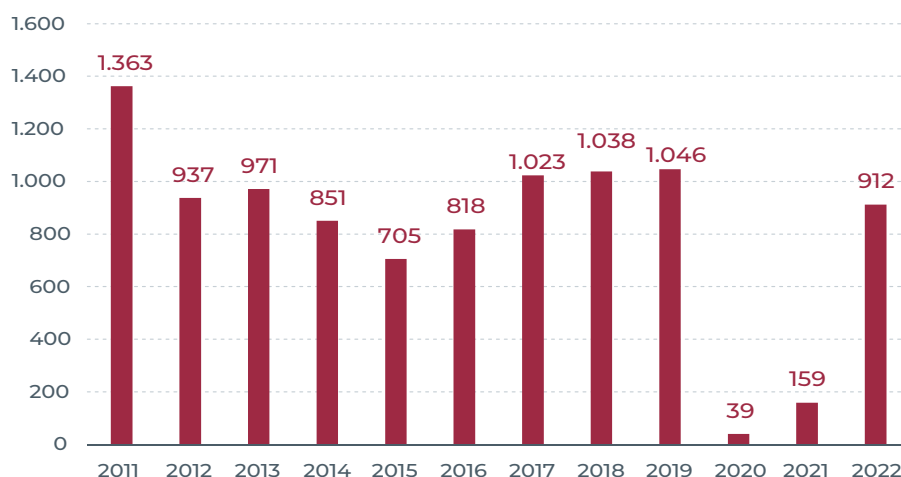
La importància del port en els tràfics internacionals i la seva especialització en granel, líquids i sòlids, i productes energètics i alimentaris, essencialment, ha portat a una distribució de càrregues diferent de les d'anys anteriors, amb canvis en les rutes i trajectes que segueixen aquests productes, motivats per la reorientació de tràfics a causa de la guerra d'Ucraïna i el bloqueig comercial amb Rússia. El poc pes del tràfic conteneritzat dins la mercaderia general, tot i l'augment en aquest exercici, no deixa de ser un llastre important en el port, un mercat on és difícil posicionar-se.

El poc pes del tràfic conteneritzat dins la mercaderia general, tot i l'augment en aquest exercici, no deixa de ser un llastre.

L'aeroport de Reus no ha recuperat el nombre de passatgers de 2019, que es troba un 12,81% per sota. El gràfic 18 mostra la forta caiguda en el volum de passatgers i els mínims de

2020 i 2021. En aquests moments, el nombre de passatgers és 450.000 passatgers menor que el millor any de la dècada, que va ser el 2011. La dinàmica de creixement del tràfic a l'aeroport de Reus, molt a prop del de Barcelona, presenta una inelasticitat important.

Gràfic 18. Moviment de passatgers a l'aeroport de Reus (en milers).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'AENA.

L'increment de passatgers l'any 2022 en relació amb l'exercici anterior ha estat dels més elevats dels aeroports catalans d'AENA, amb un augment percentual superior al d'altres aeroports catalans i al creixement global d'AENA en tot l'Estat. L'aeroport de Reus ha representat el 2% dels passatgers dels aeroports d'AENA a Catalunya. Girona ha significat un 3% i el del Prat, un 95%. Aquests tres representen el 18% dels passatgers dels aeroports d'AENA al conjunt d'Espanya. Un altre aspecte que cal considerar pel que fa a l'aeroport de Reus és el baix nombre de passatgers per operació. Aquesta ràtio ha estat del 45,49 al 2022, mentre que a Girona ha estat del 61,75 i a Barcelona el Prat, del 146,93.

L'increment de passatgers l'any 2022 en relació amb l'exercici anterior ha estat dels més elevats dels aeroports catalans d'AENA.

Quadre 17. Tràfic aeroports catalans d'AENA.

	2020	2021	2022	Variació interanual 2021/2022 (%)	Distribució 2022 (%)	Viatgers/operació 2022 (%)
Barcelona El Prat	12.739.259	18.874.896	41.639.622	120,61	17,09	146,93
Girona Costa Brava	172.213	312.897	1.313.945	319,93	0,54	61,75
Reus	39.460	158.886	911.827	473,89	0,37	45,49
AENA Catalunya	12.950.932	19.346.679	43.865.394	126,73	18,00	135,09
AENA	76.064.322	119.959.671	243.681.775	103,14	100,00	109,95

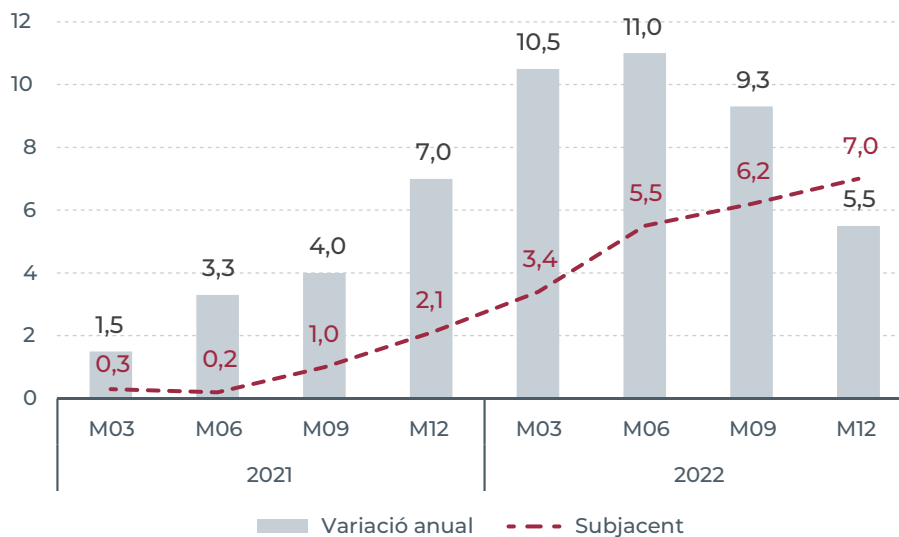
Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'AENA.

11. La variació de preus de consum

A partir del segon semestre de 2022, el fort augment de l'IPC s'ha vist frenat com a conseqüència del major control en els productes energètics i l'habitatge. Això ha portat a una situació en què la inflació subjacent ha superat la variació anual de l'IPC en estendre's els efectes de pujades anteriors. L'augment dels preus dels productes energètics i alimentaris, malgrat els controls i les excepcions que s'estan establint, té una línia lleugerament autònoma i ha repercutit clarament en els preus finals de moltes activitats. Això ha portat a la situació contradictòria que la inflació subjacent ha acabat l'exercici per sobre de l'IPC. El gràfic 19 mostra aquesta superació de la inflació subjacent al conjunt espanyol sobre l'IPC anual de Tarragona el darrer mes de 2022.

La inflació subjacent ha superat la variació anual de l'IPC.

Gràfic 19. La inflació interanual (Tarragona) i la subjacent (Espanya) (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

L'increment de costos s'ha repercutit en els mercats sempre que ha estat possible. L'oferta ha actuat igual, amb uns augments de preus molt diferenciats per grups d'activitat. El 2022, a la zona, l'índex general ha estat inferior a l'espanyol, però superior en un 0,3% al català. Pel que fa a l'índex amb base 2021, la diferència és de 0,6 punts. Per grups de l'IPC, els principals augments a l'àrea s'han registrat en aliments i begudes no alcohòliques (15,8%), parament de la llar (10,0%) i begudes alcohòliques i tabac (7,2%). S'observen variacions superiors a les de l'índex general i més elevades que al conjunt català, amb una diferència de 2,5 punts en aliments i no tan elevada en els altres dos grups. Per contra, hi ha hagut disminucions de l'indicador; per exemple, en el cas de l'habitatge (-4,0%), vestit i calçat (-3,2%), comunicacions (-1,8%) i medicina (-0,5%). Alguns grups han contingut la pujada de preus durant l'exercici, però van iniciar abans l'augment. També s'assenyalen variacions per sota de la mitjana en transports (3,4%) i superior en hotels, cafès i restaurants (6,3%) i altres (4,4%).

Quadre 18. Variació dels preus de consum (%).

	Índex general (base 100 = any 2021)			Índex interanual (%)		
	Tarragona	Catalunya	Espanya	Tarragona	Catalunya	Espanya
Índex general	109,75	109,13	109,90	5,50	5,20	5,70
Aliments i begudes no alcohòliques	119,05	116,67	119,04	15,80	13,40	15,70
Begudes alcohòliques i tabac	108,13	107,61	108,02	7,20	6,70	7,20
Vestit i calçat	106,14	115,33	111,38	-3,20	4,30	1,80
Habitatge	109,36	108,06	107,68	-4,00	-2,50	-4,50
Parament de la llar	110,88	110,07	110,17	10,00	8,50	8,50
Medicina	99,83	102,81	101,51	-0,50	2,50	1,00
Transports	107,17	105,86	106,96	3,40	2,30	3,30
Comunicacions	97,66	97,55	97,59	-1,80	-1,90	-1,90
Esbarjo i cultura	106,69	106,01	105,14	5,30	5,10	3,80
Ensenyament	101,20	101,08	102,19	0,50	-0,10	1,40
Hotels, cafès i restaurants	106,69	107,37	109,38	6,30	6,40	7,80
Altres béns i serveis	105,17	104,51	105,40	4,40	3,80	4,50

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

La variació de preus ha estat una constant des de meitats de 2021, en primer lloc, pel cost de l'energia, les dificultats de subministrament i una demanda adormida com a conseqüència de la COVID-19 i, posteriorment, per la guerra d'Ucraïna. Els efectes d'aquestes causes han disparat més la variació de preus en uns subgrups que en uns altres. El quadre 19 marca l'oportunitat dels augments o les dificultats de traspasar els mateixos al mercat. Durant 2022, els preus van pujar en la majoria de grups, però per la seva importància es consideren els més alcistes aliments (16,1%), conservació i reparació de l'habitatge (14,5%), béns i serveis per al manteniment corrent de la llar (13,8%) i paquets turístics (14%). Alguns subgrups ja van fer la pujada el 2021: begudes no alcohòliques (10,4%), serveis d'allotjament (10,6%) i serveis financers (10,6%). Altres grups han estat negatius el 2022, però no han compensat la gran pujada de 2021, com és el cas de l'electricitat i el gas. En definitiva, al llarg de dos anys els grups més alcistes han estat aliments (21,2%), begudes no alcohòliques (22,9%), paquets turístics (20,8%), serveis d'allotjament (21,2%) i, el més elevat, electricitat, gas i altres combustibles (38%). S'observa un efecte extensiu cap als altres sectors d'activitat a partir dels increments de preus energètics que afecten les empreses i condicionen el consum bàsic de les famílies i altres consums relacionats amb l'allotjament o l'activitat turística. Aquests poden suposar uns condicionants per la demanda si no s'ajusta l'oferta a un augment de renda real.

La variació de preus ha estat una constant des de meitats de 2021.

Quadre 19. Variació interanual de preus per subgrups (%).

Majors alces 2022	2021 M12	2022 M12	Variació 2021/22 (%)
Aliments	4,4	16,1	21,2
Begudes no alcohòliques	10,4	11,3	22,9
Begudes alcohòliques	2,6	9,4	12,2
Conservació i reparació de l'habitatge	1,2	14,5	15,9
Mobles i accessoris, catifes i altres revestiments de terres	3,9	9,7	14,0
Cristalleria, vaixel·la i utensilis per a la llar	4,6	13,0	18,2
Eines i equips per a la llar i el jardí	-1,4	7,1	5,6
Béns i serveis per al manteniment corrent de la llar	0,0	13,8	13,8
Adquisició de vehicles	3,0	10,8	14,1
Prensa, llibres i articles de papereria	1,2	11,0	12,3
Paquets turístics	6,0	14,0	20,8
Restauració i menjadors	0,5	6,0	6,5
Serveis d'allotjament	10,6	9,6	21,2
Cura personal	-0,3	7,7	7,4
Serveis financers n.c.o.p.	10,6	0,0	10,6
Majors disminucions 2022	2021 M12	2022 M12	Variació 2021/22 (%)
Electricitat, gas i altres combustibles	56,1	-11,6	38,0
Utilització de vehicles personals	14,7	1,7	16,6
Serveis de transport	-0,4	-6,6	-7,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

12. El finançament de l'economia

El quadre 20 mostra la disminució del finançament bancari de l'activitat econòmica, tant per l'oferta o com pel consum. El tercer trimestre de 2022 ha registrat una variació interanual del -1,82% dels crèdits i un -0,92% dels dipòsits en relació amb el trimestre anterior. Des del primer trimestre de 2018, el disponible en crèdits ha disminuït en uns 1.500 milions d'euros a la zona. Els dipòsits han tingut una dinàmica diferent. Durant aquest període de gairebé cinc anys, han augmentat en 4.000 milions d'euros aproximadament. La dinàmica alcista dels dipòsits és contínua, amb variacions interanuals del 6,18% i un creixement intertrimestral de l'1,52% el tercer trimestre de 2022. En aquesta dinàmica, la caiguda del palanquejament ha estat evident, ja que s'ha instal·lat en valors per sota de 100 els dos darrers trimestres i ha passat d'un indicador de 145,3 el primer trimestre de 2018 a un de 96,3 el tercer trimestre de 2022.

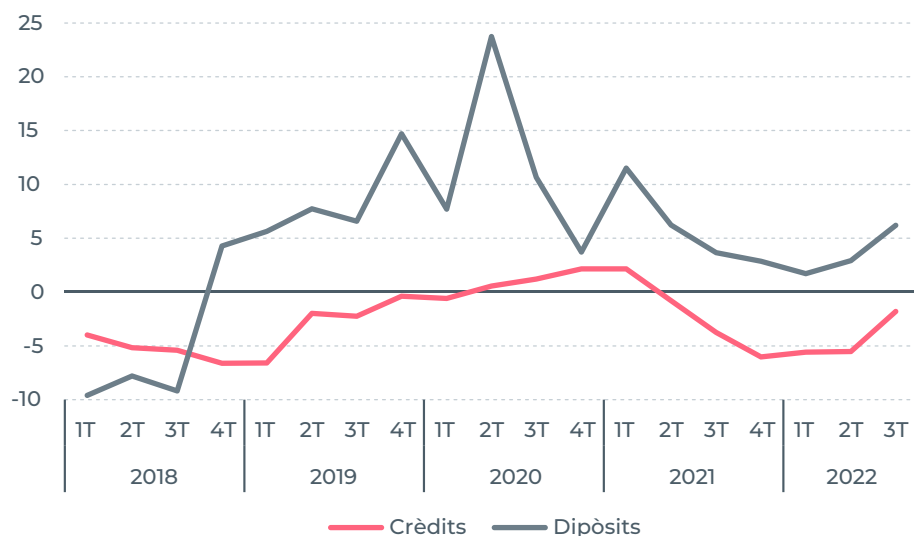
Quadre 20. Indicador de finançament bancari de l'activitat econòmica (en milions d'euros).

		Nombre		Variació interanual (%)		Variació trimestral (%)		Crèdit/ Dipòsits*100
		Crèdits	Dipòsits	Crèdits	Dipòsits	Crèdits	Dipòsits	Palanquejament
2018	1T	15.553	10.704	-3,98	-9,60	-0,61	-0,84	145,30
	2T	15.196	11.041	-5,16	-7,81	-2,30	3,15	137,63
	3T	14.875	11.132	-5,42	-9,18	-2,11	0,82	133,62
	4T	14.615	11.256	-6,61	4,27	-1,75	1,11	129,84
2019	1T	14.529	11.306	-6,58	5,62	-0,59	0,44	128,51
	2T	14.892	11.896	-2,00	7,74	2,50	5,22	125,18
	3T	14.540	11.866	-2,25	6,59	-2,36	-0,25	122,53
	4T	14.559	12.909	-0,38	14,69	0,13	8,79	112,78
2020	1T	14.443	12.176	-0,59	7,70	-0,80	-5,68	118,62
	2T	14.974	13.016	0,55	23,73	3,68	6,90	115,04
	3T	14.716	13.128	1,21	10,64	-1,72	0,86	112,10
	4T	14.872	13.387	2,15	3,70	1,06	1,97	111,09
2021	1T	14.752	13.577	2,14	11,51	-0,81	1,42	108,65
	2T	14.855	13.825	-0,79	6,22	0,70	1,83	107,45
	3T	14.161	13.606	-3,77	3,64	-4,67	-1,58	104,08
	4T	13.973	13.771	-6,04	2,87	-1,33	1,21	101,47
2022	1T	13.927	13.811	-5,59	1,72	-0,33	0,29	100,84
	2T	14.032	14.230	-5,54	2,93	0,75	3,03	98,61
	3T	13.903	14.447	-1,82	6,18	-0,92	1,52	96,23

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Banc d'Espanya.

El gràfic 20 mostra la variació sempre positiva dels dipòsits des del tercer trimestre de 2018, amb un creixement màxim durant la pandèmia de 2020 i, posteriorment, una línia sempre positiva que oscil·la a l'alça. Per contra, el crèdit, que es va ressentir a la baixa els anys 2018 i 2019, només augmenta interanualment l'exercici de 2020. Els crèdits ICO determinats per la pandèmia segurament tenen un paper important. En canvi, en períodes d'expansió, com han estat els dos anys següents (2021 i 2022), la dinàmica creditícia és contínuament negativa en valors interanuals.

Gràfic 20. Variació interanual del crèdit i els dipòsits (%).

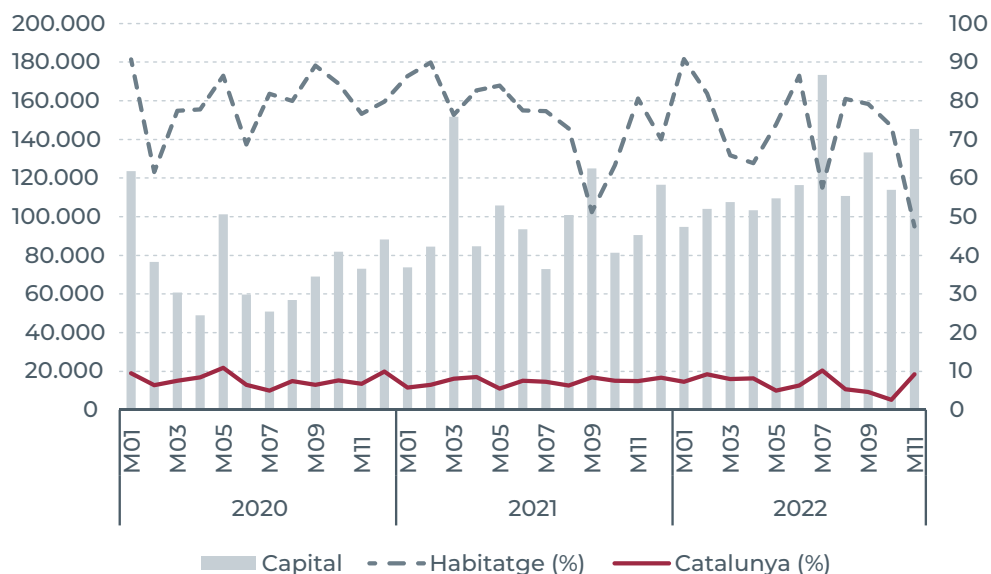

Els crèdits hipotecaris tenen una línia creixent els dos darrers exercicis.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Banc d'Espanya.

Tot i el descens creditici mencionat anteriorment, els crèdits hipotecaris tenen una línia creixent els dos darrers exercicis que es veu reflectida al gràfic 21. El pes de l'habitatge en aquests crèdits augmenta, essencialment per la compra d'habitatges usats, fet que comporta un dinamisme positiu del sector de la construcció en petites empreses, per reformes i reparacions. En el mercat hipotecari es registra un augment del crèdit, cosa que, d'altra banda, significa que hi ha menys crèdit per a noves inversions o consum. Tot i el dinamisme hipotecari que s'observa a la zona els darrers mesos, el percentatge respecte del total català es manté al voltant del 10%.

Gràfic 21. El crèdit hipotecari a Tarragona (en milers d'euros) i el pes de l'habitatge sobre el total català (%).

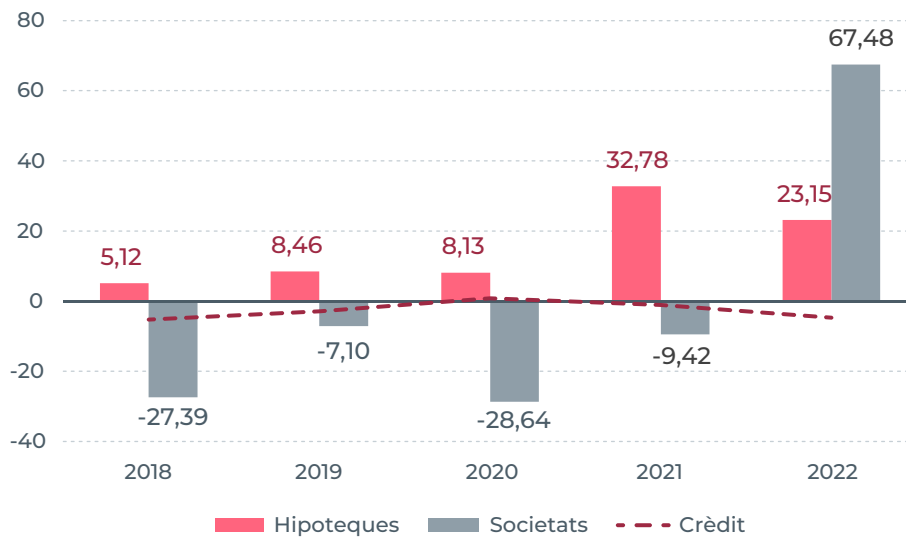
Nota: A l'eix de l'esquerra, el capital (en milers d'euros). A l'eix de la dreta, el pes de l'habitatge sobre el total català (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i el Banc d'Espanya.

El gràfic 22 relaciona tres aspectes inversors —la variació interanual del crèdit total, la variació interanual del crèdit hipotecari i les inversions en societats— des de 2018. S'hi pot observar l'augment continuat del crèdit hipotecari, amb increments molt interessants els dos darrers anys davant d'una caiguda del crèdit bancari. En canvi, les societats han experimentat una evolució a la baixa des de 2018, excepte el darrer exercici, en què han registrat un fort increment que compensa la davallada d'exercicis anteriors. Malgrat la disminució del crèdit bancari, els indicadors de 2022 mostren un augment important de la inversió en hipoteques, principalment d'habitatge, i en societats.

La inversió en hipoteques augmenta, principalment d'habitatge, i en societats.

Gràfic 22. Variació interanual del crèdit bancari, l'hipotecari i la inversió en el capital de les societats (%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i el Banc d'Espanya.

13. El comerç amb l'exterior

El comerç exterior de la zona no ha tingut una línia de creixement similar a la de l'exercici anterior. Les exportacions s'han aproximat als 10.000 milions d'euros i han experimentat un augment interanual superior al 5%. L'exercici de 2022 (quadre 21) es va iniciar amb força pel que fa a les vendes a l'exterior, però a partir del mes de juny el ritme exportador va afluïxar i l'exercici va acabar amb un augment interanual del 5,45% de les vendes a l'exterior fins al novembre. Les importacions han continuat amb augments de dos dígitos mensuals pràcticament durant tot l'exercici, però s'han desaccelerat a partir d'octubre. La variació interanual ha estat del 24,76%.

Les exportacions s'han aproximat als 10.000 milions d'euros i han experimentat un augment interanual superior al 30%.

Quadre 21. Exportacions i importacions a Tarragona.

En milers d'euros	Any 2021		Any 2022	
	Exportacions	Importacions	Exportacions	Importacions
Gener	629.190	883.885	828.094	1.391.664
Febrer	688.909	994.511	833.049	1.488.896
Març	865.709	1.130.636	961.163	1.474.188
Abril	795.025	1.070.383	938.260	1.291.371
Maig	763.141	1.205.874	945.869	1.581.849
Juny	910.659	1.242.992	915.632	1.520.898
Juliol	807.179	1.065.942	882.263	1.598.081
Agost	719.820	1.148.434	826.554	1.556.767
Setembre	891.255	1.310.498	815.966	1.618.862
Octubre	1.009.630	1.273.830	862.754	1.205.638
Novembre	970.622	1.505.014	874.767	1.585.975
Desembre	893.879	1.462.991	802.474	1.520.852
Total	9.945.018	14.294.990	10.486.845	17.835.041

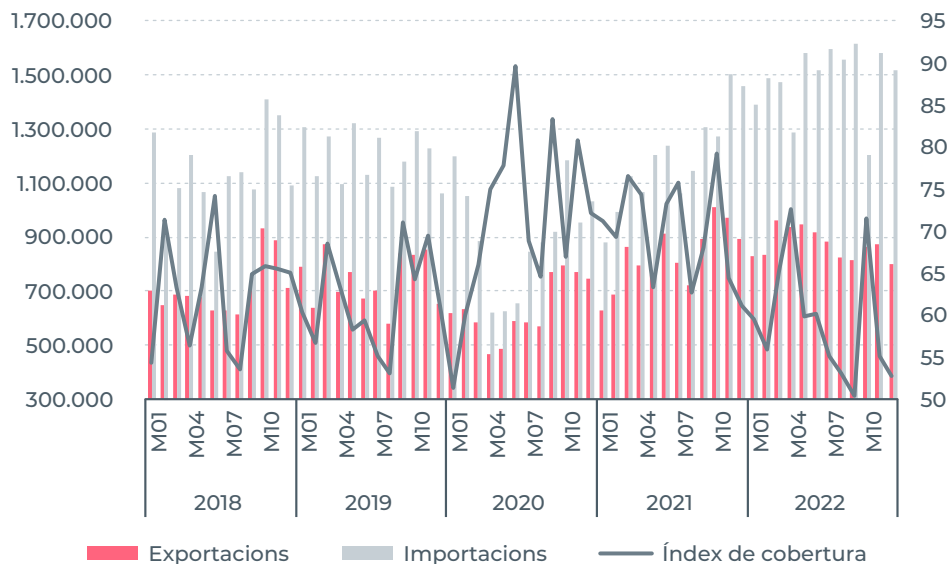
Variació interanual (%)	Any 2021		Any 2022	
	Exportacions	Importacions	Exportacions	Importacions
Gener	1,91	-26,49	31,61	57,45
Febrer	8,97	-5,61	20,92	49,71
Març	47,89	27,43	11,03	30,39
Abril	69,58	71,23	18,02	20,65
Maig	56,00	91,68	23,94	31,18
Juny	54,93	89,45	0,55	22,36
Juliol	37,80	25,40	9,30	49,92
Agost	26,49	30,35	14,83	35,56
Setembre	15,95	42,04	-8,45	23,53
Octubre	27,16	7,32	-14,55	-5,35
Novembre	25,66	57,50	-9,88	5,38
Desembre	19,76	41,48	-10,23	3,95
Total	30,56	31,34	5,45	24,76

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ICEX.

El gràfic 23 presenta l'increment dels nivells de compres a l'exterior des de finals de 2021. En relació amb les exportacions, la línia de variació és superior al període anterior a la pandèmia des de mitjan 2021, tot i que acaba l'exercici amb uns nivells de venda inferiors. Les característiques d'especialització de l'activitat comercial de la zona amb l'exterior són conseqüència de la seva base productiva. S'importen productes energètics, químics i alimentaris, amb unes variacions de preus que reorienten aquest comerç d'una manera molt volàtil. En canvi, l'exportació s'orienta de manera predominant cap a la zona euro pels grans exportadors, que pateixen les fluctuacions de demanda dels seus productes intermedis. Per contra, els productes de consum final, generalment d'empreses més petites, no sempre poden introduir-se en els mercats exteriors de la mateixa manera. El gràfic 23 assenyalava l'índex de cobertura de la zona, que en rares excepcions ha estat per sobre del 70%.

S'importen productes energètics, químics i alimentaris, amb unes variacions de preus que reorienten aquest comerç d'una manera molt volàtil.

Gràfic 23. Les exportacions i importacions de Tarragona (en milers d'euros i l'índex de cobertura).

Nota: A l'eix de l'esquerra, les exportacions i importacions (en milers d'euros). A l'eix de la dreta, l'índex de cobertura.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ICEX.

Durant l'exercici de 2021, el comerç exterior de la zona va créixer més que el català i l'espanyol en relació amb l'any anterior. En canvi, al 2022, les exportacions presenten un creixement molt inferior, mentre que les importacions continuen tenint una variació superior a la zona. Aquesta dinàmica ha fet que el valor de les exportacions de Tarragona al conjunt català disminueixi en 1,4 punts i passi del 12,4% del 2021 al 11,0% del 2022. Per la seva banda, les compres a l'exterior continuen amb la mateixa rellevància sobre el total català.

Quadre 22. Variació interanual d'exportacions i importacions (%).

Àmbit geogràfic	Exportacions	Importacions
Tarragona 2021	30,6	31,3
Tarragona novembre 2022	7,0	27,1
Catalunya 2021	21,5	19,5
Catalunya novembre 2022	17,3	25,2
Espanya 2021	21,2	24,8
Espanya novembre 2022	22,9	33,4
Tarragona / Catalunya	Exportacions	Importacions
2021	12,4	15,8
2022	11,0	16,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ICEX.

El gràfic 24 mostra el valor per tona importada i exportada comparat amb el conjunt català. Els dos darrers anys, l'exportació catalana ha estat generalment per sobre dels 2.500 euros per tona, mentre que l'exportació de la zona es troba molt per sota i només ha assolit aquests 2.500 euros el mes de novembre de 2022, quan el valor de la catalana es va apropar als 3.500 euros. Les importacions a la zona difícilment arriben als 1.000 euros per tona. L'augment de preus dels productes energètics ha portat a aquestes xifres durant els darrers mesos, mentre que al conjunt català, el valor per tona importada ha anat augmentant el 2022 i es troba per sobre dels 2.500 euros. Malgrat els valors inferiors per tona exportada i importada de la zona, el diferencial d'aquests dos elements és superior al que s'assenyala per a Catalunya. Es pot considerar que hi ha un major valor afegit en l'activitat comercial de la zona amb l'exterior, tot i que l'àrea és un punt important de producció i distribució per al mercat interior, principalment d'energia i d'alimentació, cosa que distorsiona la relació directa entre valor afegit i compres i vendes a l'exterior.

Les importacions a la zona difícilment arriben als 1.000 euros per tona.

Gràfic 24. Exportacions i importacions a Tarragona i al conjunt català.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ICEX.

14. Una visió de l'economia de la zona en cinc punts

L'exercici de 2022 l'economia mundial ha tingut un creixement del PIB del 3,4%, un percentatge relativament baix pels efectes globals de la guerra d'Ucraïna i la disminució de l'activitat en l'economia xinesa durant els darrers mesos. En les economies avançades, la variació ha estat d'un 2,7% i en la zona euro, del 3,5%. Les perspectives de l'FMI per a 2023 són incertes; tot i així, l'informe del gener determina que les previsions són superiors a les de l'octubre passat.

L'economia espanyola i la catalana han experimentat un creixement del PIB del 5,5% durant l'exercici de 2022. La variació del PIB ha estat elevada els dos darrers exercicis, si bé que costarà recuperar la caiguda de l'11,30% de l'any de la pandèmia. L'economia de l'àrea ha experimentat una remuntada similar, el que s'ha manifestat per l'increment de l'ocupació en la majoria de sectors productius i en aquesta dinàmica, ha estat significativa la recuperació del sector turístic amb indicadors d'ocupació similars a 2019. Resumint en cinc punts les particularitats de la conjuntura econòmica de la zona per 2022 es pot assenyalar:

1. Entre el gener de 2014 i el juliol de 2022, la població ha augmentat un 4,21% (un 0,46% anual acumulatiu). L'emigració ha estat la base essencial d'aquest creixement, que porta a canvis ràpids en l'estructura, tot i que no ha evitat l'envelliment de la base demogràfica. El nombre de persones ocupades ha augmentat un 5,95% en dades interanuals el darrer trimestre de 2022. La taxa d'atur ha disminuït i ha passat del 12,64% el primer trimestre a un 9,83% l'últim.

El nombre de persones ocupades ha augmentat un 5,95%.

2. El nombre de contractes laborals ha disminuït un 4,94% a la zona en relació amb l'exercici anterior. Els contractes indefinits han augmentat i els temporals han disminuït. Les afiliacions a la Seguretat Social han experimentat un augment del 2,34% en l'àmbit provincial. L'augment al Camp de Tarragona ha estat del 2,57%; a les Terres de l'Ebre, de l'1,47%, i al conjunt català, del 2,72%.

Les afiliacions a la Seguretat Social han experimentat un augment del 2,34%.

3. L'oferta empresarial ha augmentat, essencialment, per les persones físiques. L'increment significatiu s'ha registrat en activitats sense assalariats, les quals, en dades interanuals, han augmentat un 4,06%, mentre que les empreses amb assalariats han disminuït un 0,25%. L'activitat turística pràcticament ha recuperat els nivells de 2019. El nombre de viatgers ha augmentat un 2,60% en relació amb el 2019, encara que el total de pernoctacions ha disminuït un 3,29%. La resposta global ha estat bona, principalment per la major demanda del turisme resident, mentre que el no resident ha caigut en comparació del 2019.

L'oferta empresarial ha augmentat, essencialment, per les persones físiques.

4. Les variacions interanuals dels dipòsits bancaris del tercer trimestre de 2022 han augmentat un 6,18% i un 1,52% intertrimestralment, mentre que els crèdits han caigut un 1,82% interanual i un 0,92% intertrimestral. L'augment de preus ha estat una constant des de mitjats de 2021, primer, pel cost de l'energia, les dificultats de subministrament i una demanda adormida com a conseqüència de la COVID-19, i posteriorment, per la guerra d'Ucraïna, que ha portat a una forta inflació subjacent que ha repercutit en la majoria de mercats. El 2022, l'increment ha estat del 5,5%.

Els crèdits han caigut un 1,82% interanual i un 0,92% intertrimestral.

5. El 2022, el comerç exterior de la zona va iniciar amb força les vendes a l'exterior, però a partir del mes de juny el ritme exportador es va reduir i l'exercici ha acabat amb un augment del 7% interanual (fins al novembre). En canvi, les importacions han continuat, amb augments de dos dígitos mensuals i amb variacions interanuals del 27,14% fins al novembre.

A partir del mes de juny el ritme exportador es va reduir i l'exercici ha acabat amb un augment del 7%.

L'exercici de 2022 ha experimentat un augment important de l'activitat, tal com mostren els indicadors d'ocupació, i unes certes perspectives d'inversió. El dinamisme s'ha frenat a finals de l'exercici, com assenyalen les dades d'exportació i el menor tràfic portuari. Les perspectives per a 2023 són incertes i d'un creixement inferior al de l'exercici actual, però sembla que se superarà la caiguda de 2020. La dinàmica inversora mostrarà el camí de l'ocupació i dels canvis estructurals que es plantegen a l'àrea. Les expectatives inversores semblen procedir d'iniciatives foranies abans que d'un dinamisme propi. Sembla que existeixin dificultats per aprofitar les oportunitats creditícies existents, malgrat la pujada dels tipus d'interès i els fons Next Generation.

La dinàmica inversora mostrarà el camí de l'ocupació i dels canvis estructurals que es plantegen a l'àrea.

INFORME DE CONJUNTURA ECONÒMICA

del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

4t TRIMESTRE 2022

CÀTEDRA
INNOVACIÓ
EMPRESA

Grit Grup de
Recerca
d'Indústria
i Territori

Amb el suport de:

 cambraReus

 Cambra
Tarragona

 Cambra de Comerç
de TORTOSA

 Cambra de Comerç
de Valls

 Diputació Tarragona